

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

12^E JAARGANG

WOENSDAG 17 AUGUSTUS 1927

No. 607

INHOUD.

DE TARIEFVERHOOGING VAN VERSCH VARKENSVLEESCH IN DUITSCHLAND EN DE BETEKENIS DAARVAN VOOR NEDERLAND door <i>Dr. Alex. Reens</i>	722	
De Ratificatie van de (Ontwerp)verdragen der Internationale Arbeidsconferenties door <i>Ir. B. Bölger</i>	724	
De termijhandel in wissels en de gouden standaard II (Slot) door <i>A. A. van Sandick</i>	726	
De Vrachtenmarkt gedurende de eerste zes maanden van 1927 door <i>C. Vermey</i>	728	
Het negeren der Economische wetten als oorzaak van 'malaise' door <i>Dr. W. L. Valk</i>	729	
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:		
Engeland op weg naar protectie? door <i>Mr. F. W. Forge</i>	731	
AANTEKENINGEN:		
Indexcijfers van scheepsvrachten	732	
MAANDCIJFERS:		
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	733	
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN 734—740		
Geldkoersen.	Bankstaten.	Goederenhandel.
Wisselkoersen.	Effectenbeurzen.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.*

ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES.

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbuis; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra, Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*
 Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*

Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*
 Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruigeplaatweg.*

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 6729.*

16 AUGUSTUS 1927.

De geldruimte van de vorige week was deze week weder geheel verdwenen. De rente voor particulier disconto steeg daardoor weder tot zeer nabij het banktarief; aan het einde der week was zelfs meestal niet daaronder te plaatsen.

Ook callgeld was veel minder aangeboden en de rente steeg van 2¼ tot 3¼ pCt.; Vrijdag werd zelfs 3½ pCt. betaald voor zeer belangrijke bedragen. Alleen de prolongatierente bleef door gebrek aan zaken onveranderd.

* * *

De ontspanning, welke op den vorigen weekstaat

van De Nederlandsche Bank na de maandwisseling kon worden opgemerkt, blijkt zich te hebben voortgezet; de post binnenlandsche wissels is verder met bijna f 8 miljoen, de post beleeningen met ruim f 2 miljoen teruggelopen.

Zoowel de post papier op het buitenland, als de diverse rekeningen onder het actief zijn toegenomen, en wel de eerste met ruim, de tweede met bijna f 2 miljoen. Geen verandering van betekenis vond plaats in den metaalvoorraad.

Belangrijker zijn de verschuivingen in de saldi in rekening-courant, waarvan de Rijksrekening toenam met niet minder dan ruim f 18 miljoen, de post van anderen afnam met bijna f 15 miljoen.

De bankbiljetten in omloop liepen verder terug met een kleine f 10 miljoen van ruim f 804,3 miljoen tot ruim f 794,6 miljoen.

Het beschikbaar metaalsaldo nam met bijna f 1½ miljoen toe, van ruim f 245 miljoen tot ruim f 246,4 miljoen.

Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 50.

* * *

In de wisselkoersen kwam weinig verandering. De omzetten waren weder zeer gering; de stemming was eerder iets vaster. De flauwe stemming voor Madrid van het einde der vorige week was geheel verdwenen en in den loop der week kon het verlies weder ongeveer geheel ingehaald worden.

LONDEN, 15 AUGUSTUS 1927.

In de eerste helft van de vorige week was de geldmarkt uiterst krap voorzien, zoodat de hulp van de Bank van Engeland noodig bleek. Later was geld ruimer en Zaterdag was het gemakkelijk. Het ziet er naar uit, alsof het gedurende deze week precies zoo zal loopen. Geld is weer heel vast en de steun van de Bank van Engeland zal weer te pas komen.

Disconto bleef onveranderd op 5/16 pCt., niettegenstaande er vraag bleek te zijn naar Engelsche wissels voor het Continent.

Op de Effectenmarkt is weinig te doen, behalve in een paar kunstzijde- en lucifersaandeelen. Petroleum-aandeelen zijn flauw omdat de prijs van het artikel verlaagd is.

De buitenlandsche wisselmarkt is zonder eenigen handel.

Dollars en guldens sluiten op resp. 4,86¹/₁₆—¹/₈ en 12,13.

DE TARIEFVERHOOGING VAN VERSCH VARKENSVLEESCH IN DUITSCHLAND EN DE BETEKENIS DAARVAN VOOR NEDERLAND.

Nadat in Duitschland sinds de oorlogsjaren de invoerrechten op vleesch waren opgeheven, werden deze in 1925 weder ingesteld. Aanvankelijk stelde de regering voor, weder in toepassing te brengen het vóór den oorlog geldende recht van 45 Mark per 100 KG., met dien verstande echter, dat als overgangsmaatregel tot 1 Augustus 1926 een lager tarief zou worden vastgesteld. Voor vleesch, afkomstig uit landen, waarmede eventueel een handelsverdrag zou kunnen worden gesloten, luidde het voorstel, dat voor versch en gekoeld 27 Mark en voor bevroren vleesch 35 Mark zou kunnen worden berekend.

De protesten van democratische zijde tegen deze voorgestelde hooge rechten bij den invoer van vleesch, mede tegen die van vee, leidden ten slotte tot een z.g. „Zollkompromisz" tusschen de verschillende regeringspartijen, waarna door den Rijksdag een wet werd aangenomen, waarbij de wederinstelling der rechten den 1en October 1925 in werking zou treden. Met ingang van dien datum bedroeg aldus het invoerrecht op versch rundvleesch 24 Mark, versch varkensvleesch 21 Mark, spek 14 Mark en reuzel 6 Mark per 100 KG., terwijl bevroren vleesch in een hoeveelheid ter hoogte van den toenmaligen invoer, ongeveer 80—90.000 ton per jaar, vrij van rechten werd toegelaten, echter slechts onder die voorwaarde, dat de gemeenten, zonder daarbij de bedrijven of de slagersvereenigingen uit te schakelen, den aankoop ervan op zich zouden nemen om het tegen kostprijs of met een matige prijsverhoging weder te verkoopen. Het tarief voor vee en versch vleesch zou slechts tot 31 Juli 1926 van kracht zijn, de vrijdom van het kwantum bevroren vleesch tot 31 Juli 1927. Hoewel het invoerrecht op vee nadien nog werd verhoogd, is dit op versch varkensvleesch tot 1 Augustus 1927 onveranderd gebleven.

De Rijksdag heeft echter begin Juli 1927 een regeringsontwerp aangenomen, waarbij het invoerrecht op versch varkensvleesch met ingang van 1 Augustus jl. van 21 Mark op 32 Mark per 100 KG. werd gebracht. Een verhoging van de invoerrechten op spek en reuzel werd niet aangenomen, doch de bestaande rechten hiervan zouden voorloopig nog voor twee jaar gelden. De vrije invoer van het reeds genoemde contingent bevroren vleesch, intusschen op 120.000 ton gebracht, werd verlengd tot 31 December 1929.

Door deze maatregelen, die bij de discussies in den Rijksdag als een weder verhoogde protectie van den landbouw werden aangeduid, heeft Duitschland den tariefmuur voor versch varkensvleesch in vergelijking met 1925 met meer dan de helft verhoogd, terwijl die voor spek, waarvan het invoerrecht vóór den oorlog 36 Mark bedroeg, voorloopig op dezelfde basis als in 1925 werd gehouden.

Hierbij komt tot uiting, dat de Duitse regering enerzijds het *versche* artikel heeft willen treffen, om de mogelijkheid te scheppen tot verhoging van den prijs der varkens, die het land zelf produceert, doch anderzijds de stapelproducten, zooals spek, reuzel en bevroren vleesch, artikelen, die aan een wereld-marktprijs onderworpen zijn, met een zachteren handschoen heeft willen aanpakken.

Om na te gaan in hoeverre ons land door deze laatste tariefverhoging voor versch varkensvleesch zal kunnen worden getroffen, volgen hieronder in de eerste plaats de cijfers van den *invoer van versch varkensvleesch in Duitschland* gedurende de jaren 1925 en 1926. Uit deze cijfers kan men reeds dadelijk eenige conclusies trekken over de werking van het in October 1925 ingestelde recht van 21 Mark, dat velen hier te lande toentertijd onaangenaam ver-

raste in de verwachting, dat het nadeelige gevolgen zou hebben voor de Nederlandsche veeteelt.

	1925 ¹⁾	1926
	Millioenen KG.	Millioenen KG.
Nederland ²⁾	23,7	12,3
West-Polen	20,3	—
Denemarken	4,8	7,4
Hongarije	4,0	7,3
Jugo-Slavië	2,4	6,5
Polen (Opper-Silezië)	2,4	—
Rumenië	1,8	9,4
Oost-Polen	0,5	—
Danzig	0,5	0,8
Memelland	0,3	1,0
Zweden	0,2	0,4
Litauen	0,2	0,7
Letland	0,1	—
België	—	1,9
Italië	—	1,0
Oostenrijk	—	0,3
Tsjecho-Slowakije	—	0,1
	61,2	49,1

Het bovenstaande laat zien, dat Duitschland, wat betreft den invoer van versch varkensvleesch, indertijd het meest op Nederland was aangewezen. Zelfs vóór het uitbreken van den Duitsch-Poolschen economischen oorlog in begin Juli 1925, toen alle reeds verleende vergunningen voor den invoer van versch varkensvleesch uit Polen door de Duitse regering werden ingetrokken, leverde Nederland een groot contingent van den invoer van versch varkensvleesch. De vaststelling van het hooge invoerrecht van 21 Mark, met ingang van 1 October 1925, heeft echter den invoer van hier naar Duitschland sterk verminderd, hetgeen bij vergelijking van de exportcijfers voor varkensvleesch duidelijk blijkt.

1e halfjaar 1925	1e halfjaar 1926
9,7 mill. KG.	1,8 mill. KG.

In het tweede semester van 1926 kwam er echter een wijziging in den toestand als gevolg van het invoerverbod van versch vleesch in Engeland, door welken maatregel de vleeschprijzen hier te lande een enorme daling ondervonden. Een vergelijking van de halfjaarlijksche gegevens vindt men hieronder. Daaruit blijkt, dat het cijfer voor het 2e halfjaar 1926 weder bijna gelijk is aan dat van het 2e halfjaar 1925, en dat het 1e halfjaar 1927 de gelijke periode in 1925 zeer nabij komt.

Uitvoer van varkensvleesch van Nederland naar Duitschland.

	1925	1926	1927
1e halfjaar	9,7	1,8	9,0 mill. KG.
2e „	13,6	12,3	— „ „

Engeland's invoerverbod was, zooals bekend, niet van toepassing op geconserveerd varkensvleesch, z.g. bacon. Hoewel de uit Nederland naar Engeland geëxporteerde hoeveelheid varkensvleesch in de 2e helft van 1926 (dus in de eerste 6 maanden na de uitvaardiging van de „Prohibition-Order" d.d. 2 Juni van dat jaar) slechts $\frac{1}{2}$ van de in dezelfde periode van 1925 uitgevoerde hoeveelheid bedroeg, was het kwantum varkensvleesch, dat Engeland in het 1e semester 1927 van ons land ontving, bijna zoo groot als dat in het 1e semester 1926 door Nederland daarheen verzonden. Naast deze naar Duitschland en Engeland uitgevoerde hoeveelheden varkensvleesch werd Frankrijk in de eerste helft van 1927 weder een nieuw afzetgebied van beteekenis, waartoe de verbetering van het ruilmiddel zeker heeft bijgedragen.

In onderstaand staatje is het bovenstaande meer overzichtelijk weergegeven:

¹⁾ Monatliche Nachweise über den auswärtigen Handel Deutschlands. Herausgegeben vom staatlichen Reichsamt.

²⁾ Behalve deze hoeveelheden versch varkensvleesch exporteerde Nederland bovendien in 1925 3 millioen KG. en in 1926 2 millioen KG. toebereid varkensvleesch naar Duitschland.

*Uitvoer varkensvleesch van Nederland
in miljoenen KG. naar:*

	1e hlfj. 1925	1e hlfj. 1926	1e hlfj. 1927	2e hlfj. 1925	2e hlfj. 1926
Duitschland ..	9.7	1.8	9.0	13.6	12.3
Engeland	23.0	24.7	22.5	33.3	23.3
Frankrijk	2.9	—	19.3	1.2	0.7

Wanneer men de juist genoemde cijfers vergelijkt met die van 1913, een jaar, waarin de uitvoer van varkensvleesch zijn hoogtepunt vóór den oorlog bereikte:

	1913	1925	1926
Engeland	32,5	56,3	48,1
Duitschland	8,7	23,3	14,2

blijkt, dat zoowel Engeland als Duitschland in 1925 en 1926 aanmerkelijk grooter hoeveelheden varkensvleesch betrokken dan vóór den oorlog. Wat Duitschland betreft, laat het cijfer voor het 1e halfjaar 1927 zien, dat uit Nederland toen al meer ingevoerd werd dan in het geheele jaar 1913. Dat Duitschland zulk een toeneming van den invoer niet gaarne ziet, blijkt wel uit de in dat land gevoerde politiek om de industrie der z.g. „Veredlungsprodukte”, ook op het gebied van landbouw en veeteelt, in het land zelf te bevorderen. De Deutsche regering heeft dit niet alleen getoond door de verhooging van invoerrechten op verschillende producten, maar ook door het doen instellen van een onderzoek naar den aanbouw van glashuizen voor het kweken van kasgroenten, waarvan uit het buitenland eveneens zeer groote hoeveelheden worden ingevoerd.

Gaat men nu de positie na met betrekking tot ons land, dan brengen de reeds vermelde cijfers tot uitdrukking, dat Nederland zijn productie van varkensvleesch, voor zoover het deze niet voor eigen verbruik noodig heeft, zoowel naar het Oosten, Westen en Zuiden exporteerden kan. Het „Industrie-Europa” komt voor zijn bevolking varkensvleesch te kort en zolang de maïs en gerst exporteerende landen voldoende van deze voederstoffen kunnen afgeven, zal Nederland voor een deel het tekort van zijn burenen kunnen aanvullen. Naar welke richting evenwel zal worden geëxporteerd is in de eerste plaats afhankelijk van de mogelijkheid van den invoer in het buitenland, en vervolgens van de prijzen op de verschillende markten.

Beschouwt men in verband hiermede de onderstaande verhoudingsgetallen van de prijzen voor levende varkens te Amsterdam, van bacon te Londen en varkensvleesch te Berlijn (deze prijzen aan het einde van Mei 1926, dus op een tijdstip vóór de uitvaardiging van Engeland's invoerverbod van versch vleesch, gesteld op 100):

aan het einde der maanden:	Prijs levende varkens Amsterdam.	Prijs bacon Londen.	Prijs varkensvleesch Berlijn.
1926			
Mei	100	100	100
Juni	94	90	86
Juli	90	84	90
Augustus	90	90	112
September	88	85	112
October	82	80	108
November	81	72	104
December	86	67	103
1927			
Januari	79	65	90
Februari	79	73	95
Maart	74	70	85
April	73	71	84
Mei	75	76	86
Juni	79	70	86

dan ziet men hieruit, dat de cijfers te Amsterdam en die te Londen vrijwel parallel loopen in tegenstelling met die te Berlijn, waar de prijzen in de maanden Augustus tot en met December 1926 hooger waren dan in Mei van dat jaar. De, in verhouding tot het 1e halfjaar sterk verhoogde, uitvoer van versch varkensvleesch van Nederland naar Duitschland in het 2e halfjaar 1926 laat zich hieruit duidelijk verklaren, evenzoo

de aanmerkelijke hoeveelheid in het 1e halfjaar 1927 in vergelijking met die in het 1e halfjaar 1926, toen weliswaar de prijzen in Duitschland waren gedaald maar ook die te Londen en daardoor ook die te Amsterdam een dalende tendens vertoonden. Door die daling van den baconprijs in Londen kon Nederland ook naar Frankrijk verzenden, hetgeen den exporteur zeer ten goede kwam te meer, doordat daarheen ook een lichter varken dan het baconvarken kon worden uitgevoerd, terwijl de varkens met een gewicht, zwaarder dan het baconvarken, in Duitschland juist een goede markt vonden.

Uit bovenstaande uiteenzetting moge blijken, dat de prijsvorming van varkensvleesch hier te lande na de „Prohibition-Order” nauw verband houdt met den baconprijs in Engeland. Vóórdat die wet tot stand kwam en het overgrootste deel varkensvleesch, dat naar Engeland werd geëxporteerd, uit *versch* varkensvleesch bestond, richtte de prijs hier te lande zich meer naar den prijs van het *versche* varkensvleesch aan de Londensche markt, waar naast de „home-production” hoofdzakelijk *versch* varkensvleesch van Nederland afkomstig aanwezig was. De marktprijs werd daar dus gevormd in verband met de mindere of meerdere productie in het land zelf in verband met den aanvoer uit Nederland.

De baconprijs daarentegen ontwikkelt zich in verband met den import in Engeland uit de verschillende landen van de wereld. Nederland, Denemarken, Zweden, Canada, Estland, Polen, Rusland en Noord-Amerika zenden bacon naar de Engelsche markten. Hoewel de kwaliteit uit deze landen niet dezelfde is, is de prijs toch afhankelijk van het aanbod, dat van die verschillende zijden wordt aangevoerd. Feitelijk is Noord-Amerika de spil, waar ten slotte alles om draait. Al moge de bacon, die dit werelddeel naar Europa uitvoert van andere hoedanigheid zijn dan het in Europa gefabriceerde product (o.a. een veel *vetter* soort), toch is er steeds een positieve correlatie te constateeren tusschen de prijzen van het Amerikaanse en het Europeesche artikel, hetgeen duidelijk naar voren treedt in een grafische voorstelling, te vinden in: „Prices of agricultural exports, Position in the World Markets of certain staple products of the United States”, gepubliceerd in 1926 door „the Chambers of Commerce of the United States, Washington”.

Al mogen echter de wereld-marktprijs van de Noord-Amerikaansche bacon en de prijs van bacon aan de Londensche markt direct of indirect zijn aan te merken als regulateurs van den varkensprijs hier te lande, toch is er steeds een stijgende tendens merkbaar, zoodra er groote vraag naar *versch* varkensvleesch van een of meer ons omringende landen ontstaat. Dan is het onmiddellijk merkbaar, dat de prijs van het *versche* vleesch zich niet meer volkomen richt naar de opbrengst van de bacon, het verduurzaamde vleesch, maar zich ter plaatse ontwikkelt naarmate die vraag van Duitschland en/of Frankrijk of ook wel van andere landen van meer of minder beteekenis is. Juist door deze meerdere of mindere beteekenis zijn voor den producent heel wat variaties te verwachten. De bevrediging van een of meer landen door den invoer van een zeker kwantum varkensvleesch uit ons land kan daarbij op een gegeven oogenblik zoodanig werken, dat naar de verschillende landen op eenzelfde prijsniveau kan worden geëxporteerd. Verschillende factoren kunnen den regelmatigigen loop echter spoedig weer verstoren.

Zoo kan thans de tariefverhoging van Duitschland ook den uitvoer van hier uit verzwakken. De nieuwe maatregel komt echter op een oogenblik, dat de uitvoer van *versch* varkensvleesch daarheen niet al te overwegend is, daar, zooals uit het gegeven cijfermateriaal reeds blijkt, Frankrijk in het afgelopen halfjaar ruim tweemaal zooveel als Duitschland van hier betrok. De cijfers voor de eerste 6 maanden van 1927,

afzonderlijk bekeken, laten bovendien zien, dat de uitvoer van versch varkensvleesch naar Frankrijk van 1,8 miljoen KG. in Januari is gestegen tot 4 miljoen KG. in Mei en 3,5 miljoen KG. in Juni, terwijl daarentegen die uitvoer naar Duitsland van 3,3 miljoen KG. in Januari daalde tot 0,1 miljoen KG. in Mei en 0,2 miljoen KG. in Juni. De prijsdaling in Duitsland en de betere markt in Frankrijk deden den export van het versche varkensvleesch uit Nederland in de hoofdlijn van richting veranderen.

Duitsland's tariefverhooging treft ons dus niet op een al te moeilijk moment. Indien ze van invloed op onzen uitvoer mocht zijn, zal het kwantum vleesch, dat daardoor niet naar oostelijke zijde zou worden uitgevoerd, thans wel naar het zuidelijk afzetgebied zijn weg kunnen vinden. Of Duitsland de betrekkelijk kleine hoeveelheden toch zal blijven afnemen en de exporteurs hier te lande hunne relaties, in afwachting van den loop der gebeurtenissen voorloopig zullen willen aanhouden, is uiteraard van verschillende factoren afhankelijk.

Dr. ALEX. REENS.

DE RATIFICATIE VAN DE (ONTWERP)VERDRAGEN DER INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIES.

In E.-S. B. van 13 October 1926 gaf ik aan de hand van de publicaties in de Informations Sociales van het Bureau Intern. du Travail een overzicht van den stand van de ratificaties der op de onderscheidene Internationale Arbeidsconferenties aangenomen ontwerp-verdragen. Waar we sindsdien weer bijna een jaar verder zijn, kan het van belang zijn een nieuw overzicht daarvan te geven overeenkomstig den huidige stand.

De Bernsche conventie inzake het gebruik van witten phosphor bij de lucifersfabricage niet meegerekend, zijn in totaal 23 ontwerp-verdragen door de Int. Arbeidsconferenties aangenomen. Daarbij komen dan nog de twee in dit jaar aangenomen ontwerp-verdragen inzake de ziekteverzekering, die wij echter nog niet meetellen, omdat de tijd tekort is geweest, dat reeds een of meer der aangesloten landen ten aanzien daarvan maatregelen zou hebben kunnen treffen. De genoemde ontwerp-verdragen volgen in onderstaand lijstje, waarbij wij tevens hebben aangegeven met hoeveel stemmen voor of tegen zij bij de eindstemming zijn aangenomen.

1e Conferentie Washington 1919.

1. Beperking arbeidsduur in nijverheidsondernemingen (83—2; 1 onth.).
2. Instelling openbare bureaux voor kosteloze arbeidsbemiddeling (88—4).
3. Bescherming van vrouwen voor en na de bevaling (67—10, 11 onth.).
4. Verbod van nachtarbeid voor vrouwen (94—1).
5. Verbod van arbeid voor kinderen beneden 14 jaar in de nijverheid (92—3).
6. Verbod van nachtarbeid voor jeugdige personen in de nijverheid (93—0).
7. Verbod van witten phosphor bij de luciferfabricage (92—0).

2e Conferentie Genua 1920.

8. Verbod van arbeid van kinderen beneden 14 jaar op zee (71—0; 1 onth.).
9. Schadeloosstelling voor werkloosheid bij verlies van schip door schipbreuk (70—0).
10. Arbeidsbemiddeling voor zeelieden (73—1; 2 onth.).

3e Conferentie Genève 1921.

11. Leeftijd waarop kinderen in den landbouw mogen worden toegelaten (85—1).
12. Recht van vereeniging en vergadering van landarbeiders (92—5).
13. Schadeloosstelling voor ongevallen in den landbouw (81—13; 2 onth.).
14. Gebruik van loodwit in verfstoffen (90—0; 1 onth.).

15. Wekelijksche rustdag in de industrie (73—24; 2 onth.).
16. Min. leeftijd, waarop jeugdige personen mogen worden toegelaten tot het verrichten van arbeid als tremmer of stoker (96—0; 2 onth.).
17. Verplicht geneeskundig onderzoek voor kinderen en jeugdige personen, werkzaam aan boord van schepen (96—0; 2 onth.).

7e Conferentie Genève 1925.

18. Schadeloosstelling voor ongevallen (83—6).
19. Schadeloosstelling voor beroepsziekten (89—6).
20. Gelijkheid van behandeling van vreemde en nationale arbeiders voor de ongevallenverzekering (125—0).
21. Verbod van nachtarbeid in bakkerijen (81—26).

8e Conferentie Genève 1926.

22. Inspectie van landverhuizers aan boord van zeeschepen (71—35).

9e Conferentie Genève 1926.

23. Monsterrol zeelieden (95—0).
24. Repatriëering zeelieden (76—22).

10e Conferentie Genève 1927.

25. Ziekteverzekering in de industrie (85—9).
26. Ziekteverzekering in den landbouw (99—0).

Uit de publicatie in de Inf. Soc. blijkt, dat de 16 landen, die ook het vorige jaar absoluut niets hadden gedaan ten aanzien van de ontwerp-verdragen, ook dit jaar de zaak in een belangstellende onverschilligheid langs zich heen hebben laten gaan. Het zijn: Albanië, Columbia, Costa Rica, Dominica, Ethiopië, Guatamala, Haiti, Honduras, Liberia, Nicaragua, Panama, Peru, Perzië, Salvador, Siam en Venezuela.

Verder hebben Portugal en Bolivia het nog maar steeds niet verder kunnen brengen dan eenige uitvoeringsmaatregelen, terwijl N.-Zeeland, China en Luxemburg zich van verdere verplichtingen ontslagen achtten door de witte phosphorconventie van Bern te ratificeeren.

Voor wat dan verder de landen betreft, die wel iets hebben gedaan, hebben wij in onderstaande tabellen een overzicht gegeven van de drie etappes, waarin men gewoonlijk den weg naar de ratificatie moet afleggen, n.l. de ratificatie is door de Regeering aan de bevoegde autoriteiten aanbevolen (○); de ratificatie is door de bevoegde autoriteit goedgekeurd (◇) en de ratificatie is definitief door den Volkenbond ingeschreven (●). Bij enkele conventies hebben verschillende landen aan de ratificatie sommige voorwaarden verbonden, dit is door een X aangeduid. De letters A en B hebben betrekking op de phosphorconventie; A beteekent dat deze vóór, B, dat deze na de aanbeveling van Washington 1919 is geratificeerd.

De nummers boven de verticale kolommen verwijzen naar het hierboven opgenomen overzicht van de aangenomen conventies.

Uit dit overzicht zijn ongetwijfeld merkwaardige dingen te zien. Nemen we eerst eens het totaal aantal ratificaties. De 56 leden-staten der Int. Org. van den Arbeid hadden 56 maal 23 is 1288 ratificaties kunnen volbrengen. Er zijn echter slechts 230 ratificaties, dus nog geen 20 pCt. ingeschreven, verder 31 goedkeuringen tot ratificaties, terwijl nog 177 ratificaties zijn aangeboden. Ten aanzien van 438 ratificaties is dus geheel of gedeeltelijk iets gedaan, voor de rest, dus 850 of ongeveer ⅔ deel is elke medewerking achterwege gebleven. En wanneer men de cijfers van dit jaar vergelijkt met die van het vorige jaar, blijkt, dat er meerdere vooruitgang zit bij hen, die de ontwerp-conventies maken op de arbeidsconferenties, dan bij hen, die ze moeten toepassen. Het aantal ratificaties bedroeg in Aug. 1926 204, in Aug. 1927 230, een vooruitgang dus van 12,6. Waar ongeveer elk jaar twee nieuwe ontwerp-conventies worden gemaakt en de 56 leden dus 112 ratificaties zouden moeten verrichten

Stand van de ratificaties der (ontwerp-)verdragen. Augustus 1927.

Staat	Totaal aant.			Washington 1919							Genua 1920				Genève 1921							Genève 1925				Genève 1926		
	o	◇	●	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Nederland	3	12	5	o	◇	o	●	◇	●	A	●	◇	◇	●	●	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	◇	
Duitsland	11	1	4	o	●	◇	o	o	o	A	o	o	●	o	●	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Engeland	1	—	12	●	●	●	●	●	●	A	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
België	9	—	12	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Frankrijk	9	—	6	×	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Italië	2	4	11	×	o	◇	●	◇	●	A	◇	o	●	●	o	◇	●	●	●	●	●	o	o	o	o	o	o	
Zweden	1	—	11	●	●	●	●	●	●	B	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
Noorwegen	3	—	2	●	●	●	●	●	●	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Denemarken	12	—	6	o	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Finland	3	2	7	●	●	●	●	●	●	B	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	o	o	o	o	o	o	o	
Tsjecho-Slowakije	3	—	8	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Zwitserland	2	—	4	●	●	●	●	●	●	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Oostenrijk	2	—	7	×	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Spanje	8	—	8	o	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Polen	6	—	13	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Japan	2	—	6	●	●	●	●	●	●	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Argentinië	16	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Brazilië	6	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Chili	8	—	8	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Uruguay	16	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Paraguay	6	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Australië	2	—	1	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Cuba	11	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Britsch-Indië	2	—	8	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Zuid-Afrika	—	—	3	o	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Canada	—	—	4	o	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Bulgarije	—	—	16	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Roemenië	—	—	11	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Griekenland	7	1	10	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Hongarije	—	10	1	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Ierland	2	—	8	o	o	o	o	o	o	A	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Letland	10	1	12	×	o	o	o	o	o	o	×	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Estland	5	—	14	o	o	o	o	o	o	B	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Lithauen	9	—	—	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Joegoslavië	—	—	12	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	
Totaal aantal o	177	—	—	11	9	12	10	10	9	—	8	9	8	8	6	8	5	4	6	7	5	10	14	7	3	4	4	
" " ◇	—	31	—	—	2	3	1	3	2	—	2	1	1	1	—	1	3	3	2	2	1	1	1	—	1	—	—	
" " ●	—	—	230	11	21	7	16	15	18	—	17	10	13	10	16	10	13	14	15	15	2	2	5	—	—	—	—	

Betekenis der aanduidingen:
 o = ratificatie aanbevolen door het gouvernement.
 ◇ = " gearchiveerd door de bevoegde autoriteit.
 ● = conventie geratificeerd.
 × = voorwaardelijke ratificatie.
 A = conventie van Bern reeds vóór de conferentie van Washington geratificeerd.
 B = conventie van Bern daarna geratificeerd.

De cijferaanduiding der ontwerp-verdragen is gelijk aan de in het artikel gegeven opsomming.
 1) Met inbegrip der voorwaardelijke ratificaties. 2) Deze zijn nog niet in het overzicht opgenomen, doch de ratificatie van No. 18, 20 en 22 is reeds door de Staten-Generaal goedgekeurd, terwijl voor No. 19 de Kroon ook de bevoegdheid heeft verkregen t.z.t. tot ratificatie over te gaan.

om bij te blijven, mag men hier in gemoede het „entweder of” stellen, d.w.z. of maatregelen treffen, dat er meer geratificeerd wordt of minder conventies maken. Anders wordt het, zoo het dat al niet is, een parodie voor diegenen, die het ernstig meenen met de Int. Sociale wetgeving. En men mag zich zeer zeker afvragen, of onze invloedrijke Nederlandsche Regeeringsafgevaardigde, Msgr. Nolens, niet van dezelfde gevoelens bezield was, toen hij onlangs in de 10e Arbeidsconferentie verzocht in verband met de ratificatie der achtverdragenconventie van Washington 1919 ernstig te overwegen om op de Agenda van den Raad van Beheer de vraag te plaatsen, of de tijd niet gekomen was, de mogelijkheid van amendeering der conventies onder de oogen te zien.

Wij kunnen in dit artikel niet het aantal ratificaties van ieder land resp. iedere conventie afzonderlijk beschouwen, de tabellen geven voldoende duidelijk aan hoe het daarmee is gesteld. Wat de landen betreft blijkt, dat Bulgarije het record slaat en met 16 ratificaties het vlugst over de verschillende bezwaren is heengestapt. Gaat men er echter van uit, dat een door de Staten-Generaal goedgekeurde ratificatie betrekkelijk evenveel waard is als een ratificatie zelf, omdat dan nog slechts de formaliteit der ratificatie overblijft, dan staat Nederland met 17 ratificaties boven aan; aan den anderen kant toont het wel de behoedzaamheid onzer Regeering, dat zij van die 17, 12, reeds door de Staten-Generaal goedgekeurde, ratificaties nog niet heeft doen inschrijven. Blijkbaar wil ze, alvorens tot ratificatie over te gaan, er van overtuigd zijn, dat ook de maatregelen zijn genomen om er de

hand aan te houden. Iets wat (men denke aan het adres van het Verbond van Ned. Werkgevers t.a.v. de achtverdragenconventie van Washington 1919) in andere landen nogal eens wat te wenschen overlaat.

Merkwaardig is verder, dat Zwitserland, Noorwegen en Australië, landen, die op sociaal gebied toch vrij goed staan aangeschreven, zoo achteraan komen. Of gaan deze evenals Nieuw-Zeeland (dat er heelmaal niets van hebben moet) uit van de stelling, dat de conventies slechts zijn voor de achterlijke landen en er bij hen ook zonder deze ratificaties goede sociale toestanden mogelijk zijn. De Zuid-Amerikaansche Staten, die indertijd zoo flink van stapel liepen, hebben het, behalve Chili, geen van alle verder gebracht, dan een aantal weinig beteekenende aanbevelingen aan de resp. parlementen. Daartegenover staan de nieuwe, uit den oorlog voortgekomen Europeesche Staten, die in jeugdigen overmoed van hun sociale gezindheid meenden te moeten getuigen.

Wat de ontwerpverdragen afzonderlijk betreft, spant die betreffende de instelling van openbare bureaux voor kosteloze arbeidsbemiddeling met 21 ratificaties de kroon. Nederland heeft deze echter nog niet geratificeerd, waarschijnlijk is het wachten op het thans ingediende voorontwerp inzake de arbeidsbemiddeling. Overigens hebben de conventies van vóór 1925 alle gemiddeld van 10—18 ratificaties gehaald, de bescherming van vrouwen voor en na de bevalling schijnt bij de meeste staten op onoverkomenlijke moeilijkheden te stuiten. De belangrijkste conventie, die inzake den achtverdragen (Washington 1919) kreeg 11 ratificaties, waarvan echter 4 voorwaardelijk. Hier

is, behalve andere bezwaren, bij de meesten het wach-
ten op Duitschland en Engeland.

Wat de ontwerp-conventies van 1925 en 1926 be-
treft valt het op, dat die omtrent den nachtarbeid in
bakkerijen al zeer weinig in den smaak schijnt te
vallen. Indien deze voorbestemd is een zelfde „lijdens-
weg” te moeten gaan als de achturenconventie van
Washington, ware het ongetwijfeld voor de ontwikke-
ling der Intern. Sociale wetgeving heel wat beter, dat
ze maar direct gewijzigd zou worden. Dit zou ook zeer
zeker voor de rust, zoowel in de politiek als in het
bedrijfsleven, van belang zijn. Want Genève moge
t.a.v. de internationale sociale wetgeving de richting
aangeven, waarin vooruitgang mogelijk is, het kan
nooit de bedoeling geweest zijn, dat het als een arse-
naal fungeert, waaruit de z.g. vooruitstrevende
elementen hun wapens kunnen putten om Regeering
en werkgevers te bestrijden, wanneer deze onder den
druk hunner verantwoordelijkheid niet direct de be-
sluiten der conferenties aanvaardden. Ook om die reden
verdient het hierboven reeds aangehaalde verzoek
van Msgr. Nolens aller aandacht.

Haarlem, 7 Aug. 1927.

Ir. B. BÖLGER.

DE TERMIJNHANDEL IN WISSELS EN DE GOUDEN STANDAARD.

II (Slot).

Invloed van den Termijnhandel op den stand der wisselkoersen.

Het is een klassieke stelling, dat indien in een zeker
land de rentevoet stijgt, de wisselkoersen op dit land
een neiging tot stijgen aan den dag zullen leggen.
Het is slechts de *directe* invloed van een wijziging van
het renteniveau op de wisselkoersen, waarmede wij ons
hier behoeven bezig te houden. Een bespreking van de
gevolgen, die een renteverandering *op den duur*, via
prijnsniveau en handelsbalans op het verloop der wissel-
koersen plegen te hebben, ligt buiten het bestek van
dit artikel. Deze gevolgen toch zullen zich meeeesten-
tijds nog niet doen gevoelen in de betrekkelijk korte
periode, die door den termijnhandel in wissels wordt
bestreken. Wat nu de directe gevolgen van een rente-
verhoging aangaat, zouden wij kunnen zeggen, dat in-
dien b.v. de Bank of England het disconto verhoogt en
ook de rente in de open markt te Londen omhoog gaat,
de hoogere waardeering van het pond op de wisselmarkt
in eerste instantie een gevolg is van de toename van de
koopkracht van het pond sterling t.o.v. die beleg-
gingsobjecten, die, als gevolg van de renteverhoging,
een hooger rendement geven (wissels, Treasury Bills,
creditsaldi) en voorts van een anticipatie op de ver-
wachte verdere gevolgen van economischen aard van
deze renteverhoging (daling van het prijsniveau in
Engeland).

In hoeverre is in den hierboven geschetsten toestand
een wijziging gekomen, door het ontstaan van een ter-
mijnmarkt in wissels? Verschillende schrijvers blijken
van meening te zijn, dat de toestand hierdoor radicaal
is veranderd.

Keynes¹⁾ schrijft dat het indirecte gevolg van een
renteverhoging ook nu nog vrijwel hetzelfde is als
vroeger, maar laat hierop volgen: „The only imme-
diate effect is to cause an adjustment of the differen-
ce between the spot and forward rates of exchange
between the two centres” en iets verder heet het: „the
direct effect of dearer money on the absolute level of
the exchanges as distinguished from the difference
between spot and forward, is very small, being limited
to the comparatively slight influence which the rela-
tion between spot and forward rates exerts on exchan-
ge speculators”.

¹⁾ J. M. Keynes, A Tract on Monetary Reform, Mac Mil-
lan & Co. 1923, pag. 122.

²⁾ W. C. Posthumus Meyjes, Het vraagstuk van de ter-
mijnzaken in vreemde valuta, E.-S. B. 9 en 16 Juli 1924,
pag. 605.

De heer Posthumus Meyjes²⁾ is het ten deze geheel
met Keynes eens. Hij schrijft:

„Daar de termijnkoers wordt uitgedrukt in een agio of
disagio boven of beneden den contanten koers (waarbij dan
deze laatste slechts een denkbeeldig getal is, bestemd om
de gedachte te bepalen en een basis te vormen voor de ver-
rekening der tegenwaarde) moet de kapitaalsverplaatsing
op deze basis ten eenemale allen invloed op den contan-
ten, d.i. de absolute koers, missen.”

De heer Huysmans³⁾ komt tegen deze conclusie op.
Het is echter niet duidelijk, hoe hij zich voorstelt dat
de zaak dan wel is. Zijn betoog komt hierop neer, dat
als genoemde schrijvers gelijk hadden, een bestudee-
ring der termijnmarkt mogelijk (zou) zijn, zonder een
enkele gedachte aan de contante markt te wijden. En
volgens hem is dit niet het geval.

Volgens de heer Huysmans is Posthumus Meyjes'
„dwaling” er een van handelstechnischen aard. De
heer Posthumus Meyjes geeft zich echter niet gewon-
nen en verklaart in de „Economist” van 15 Mei 1926,
ter gelegenheid van de bespreking van de dissertatie
van den heer Huysmans, dat zijn opvatting handels-
technisch in ieder geval juist is, want in de practijk
heeft hij juist de ervaring opgedaan, dat de termijn-
arbitrageant zich niet in de contante markt vertoont,
dus van deze onafhankelijk is. Dit nu lijkt mij geen
sterk argument. Ook de discontomakelaar houdt zich
verre van de valutamarkt; niettemin ben ik er wel-
haast zeker van, dat ook de heer Posthumus Meyjes
enig verband ziet tusschen geldkoersen en wissel-
koersen.

Het wil mij voorkomen, dat de toestand door het
ontstaan van een termijnmarkt in wissels minder sterk
is gewijzigd dan de heeren Keynes en Posthumus
Meyjes meenen. Om tot het hierboven genoemde voor-
beeld terug te keeren, indien de rente in Londen stijgt,
zal dit m.a. ten gevolge hebben, dat zoowel de contante
sterlingkoers als de koers voor ponden op levering
zal stijgen. De toename van den koopkracht van het
pond sterling, die de oorzaak is van de hoogere waar-
deering van het pond op de wisselmarkt, geldt immers
niet alleen voor het oogenblik, maar eveneens voor een
niet te ver verwijderde toekomst. De vraag naar pon-
den zal zich dus ongetwijfeld niet uitsluitend richten
op het contante pond, maar zich over de verschillende
termijnen verdeelen. Dat het termijnpond minder sterk
zal stijgen dan het contante pond, is logisch. Het
is vnl. de hoogere geldrente van het oogenblik, waar-
van het buitenland wil profiteren. Uit dezen hoofde
alleen al zal het termijnécart toenemen (uitgaande
van de veronderstelling, dat het termijnpond voor
dien reeds met een disagio werd verhandeld).

Men zal mij misschien tegenwerpen, dat ik hierbij
over het hoofd zie, dat de rentearbitrage veelal door
middel van swaps opereert en er als gevolg hiervan
juist een aanbod van sterling — nl. van ponden op
levering — zal ontstaan. Wij zagen reeds, dat o.a.
Keynes en Posthumus Meyjes (en met hen vele men-
schen uit de practijk!) van meening zijn, dat juist
omdat de vraag naar contante ponden gepaard gaat
met een aanbod van ponden op termijn, de wisselkoers
zelf niet of nauwelijks wordt beïnvloed. Deze stelling
lijkt mij echter voor bestrijding vatbaar. Ik ben het
volkomen met de heeren eens, dat indien A. contante
ponden koopt tegen termijn en B. contante ponden
verkoopt tegen termijn, er, mits de bedragen gelijk
zijn, in de wisselmarkt anders niets is veranderd, dan
dat de bordjes zijn verhangen. Dit is echter de casus
positie niet en ditzelfde geldt trouwens van elken koop
of verkoop. Wij gingen echter uit van de veronder-
stelling, dat de vraag naar contante ponden en het
aanbod van termijnponden intensiever was geworden.
Dat het zeer waarschijnlijk is, dat in dit geval het
écart tusschen beide noteeringen zal toenemen (uit-
gaande van een reeds bestaand disagio voor termijn-

³⁾ t.a.p. blz. 118.

ponden) zal wel niemand willen bestrijden. Als nu het écart groter wordt, zijn er maar twee mogelijkheden; óf de contante wisselkoers stijgt, óf de termijnkoers daalt. Een derde mogelijkheid vermag ik niet te ontdekken. Welke van de twee mogelijkheden zich zal verwezenlijken, hangt vnl. af van het koersniveau, waarop het contante pond, resp. het termijnpond, zich bevinden. In het algemeen kan hieromtrent worden gezegd, dat diè koers zal wijken, welke de minste weerstand biedt. De hier bedoelde weerstand zal veelal door de speculatie worden geboden, en zal zich sterker openbaren, naarmate de noteering van het contante pond, dan wel van het termijnpond, dichtert tot een der goudpunten is genaderd. Indien wij aannemen, dat als gevolg van de toegenomen vraag voor contante ponden tegen termijn, de contante pondenkoers aanvankelijk ongewijzigd blijft en dus de termijnkoers bij vergroting van het écart zal dalen, dan zal er een oogenblik komen, waarop de speculatie, of de bonafide handel, die over eenige maanden betalingen in Sterling heeft te doen, deze termijnponden zal gaan kopen. Een verdere vergroting van het termijnécart, zal zich hierna waarschijnlijk manifesteren op de contante wisselmarkt, dus door een stijging van het contante pond. Indien de markt van den aanvang af reeds van oordeel was, dat een daling van het termijnpond niet gewettigd is, zal de vergroting van het écart zelfs uitsluitend op den contanten koers van invloed zijn.

Ten slotte heeft de practijk nog uitgewezen, dat de rentearbitrage, tusschen de landen waar de gouden standaard weder in eere is hersteld, allermint uitsluitend plaats heeft door middel van ruiltransacties op de wisselmarkt, maar dat zij in vele gevallen het koersrisico zelf draagt. De geneigdheid om zich op termijn te dekken neemt nl. af, naarmate het koersrisico, in verband met den stand der wisselkoersen t.o.v. de goudpunten, kleiner is. Als de noteering van het pond sterling te Amsterdam bijv. 12,05 is, zal de bankier, die van de (veronderstelde) hoogere rente in Londen wil profiteeren, zich niet op termijn dekken, aangezien het verlies, dat hij zou kunnen lijden ten hoogste $\frac{1}{2}$ cent kan zijn (het onderste goudpunt ligt om en bij 12,04 $\frac{1}{2}$) en de kans hierop, in een periode van een vermoedelijk stijgende koopkracht van het pond, vrij gering is. Als de koers van het pond stijgt, zal de rentearbitrage in toenemende mate haar contanten koop dekken door een verkoop op termijn. Wordt het aanbod van ponden op levering dan echter door de speculatie opgenomen, dan zal ook dan nog de actie van de rentearbitrage den koers van het contante pond doen stijgen. Nu zal er een moment komen, waarop de speculatie (in den ruimsten zin genomen) het aanbod van termijnponden niet meer wensch op te nemen en dan zal een verdere renteverhoging in Londen ook niet meer direct worden gevolgd door een stijging van den wisselkoers op Londen. De swaps van de rentearbitrage drukken dan het termijnpond. Het kan zelfs gebeuren, dat de speculatie, wel verre van geneigd te zijn de door de rentearbitrage aangeboden termijnvaluta op te nemen, zelfstandig als verkooper op termijn optreedt. Wij hebben dit o.a. omstreeks den eersten Mei kunnen constateeren, toen het termijnpond met een disagio van $\frac{1}{2}$ cent per maand werd verhandeld, hoewel het renteverskil in de open markt tusschen Londen en Amsterdam, na de discontoverlaging van de Bank of England, dusdanig was verminderd, dat op grond hiervan verwacht had kunnen worden, dat het écart tot ten hoogste $\frac{1}{8}$ ct. per maand zou zijn ingekrompen. De oorzaak hiervan was uiteraard gelegen in den hoogen stand van het pond sterling, dat ook na de discontoverlaging nog 12,14 noteerde.

Het omgekeerde geval, d.w.z. een groote speculatie (of zoo men wil een anticiperende) vraag voor termijnponden heeft zich o.a. voorgedaan in het najaar van 1925, toen het termijnpond met een agio

werd verhandeld, hoewel de rente op de geldmarkt in Londen hooger was dan in Amsterdam en uit dezen hoofde een disagio voor termijnponden gerechtvaardigd zou zijn geweest. De oorzaak hiervan was toentertijd gelegen in den buitengewoon lagen stand van het pond sterling op de wisselmarkt, nl. om en bij het onderste goudpunt (12,04 $\frac{1}{2}$).

Hiermede stap ik van den invloed van de swaps op den contanten wisselkoers af. De hoofdzaak blijft voor mij hetgeen ik hierboven meende te mogen constateeren, nl. dat bij een renteverhoging de wisselkoers over de geheele linie gesteund wordt (de contante noteering, zoowel als de termijnnoteering) als gevolg van de toename van de koopkracht van de valuta in kwestie. Dat in sommige gevallen de rentearbitrage geen steun meer verleent aan den contanten koers, is ongetwijfeld juist. Wij moeten evenwel niet vergeten, dat toen er nog geen termijnmarkt in wissels bestond, de rentearbitrage bij een hooger stand van den wisselkoers op het land waar de rente omhoog is gegaan, zich geleidelijk uit de markt terugtrok, omdat het koersrisico haar te groot werd en dus ook den wisselkoers niet meer steunde.

Ik kom dan ook tot de conclusie dat de invloed van de geld- en discontokoersen op den wisselkoers thans nog vrijwel dezelfde is als vroeger, toen een termijnmarkt in wissels niet bestond. Ik kan mij hierbij op de feiten beroepen. Uit de grafiek, die bij het overzicht van de geldmarkt in 1926 van den heer Tj. Greidanus is gevoegd (E.-S. B. 9/3 '27 bl. 220 e.v.) blijkt duidelijk dat, zooals de heer Greidanus schrijft, „de Pondenkoers steeg naarmate het verschil in het particulier disconto tusschen Londen en Amsterdam groter werd en daalde, naarmate dat verschil kleiner werd.” Het bestaan van een termijnmarkt heeft m.i. alleen ten gevolge dat de vraag naar en het aanbod van wissels zich niet meer uitsluitend zullen manifesteren op de contante markt, maar over de verschillende termijnen zullen worden verdeeld, waarbij het veelal de rentearbitrage zal zijn, die door hare ruiltransacties voor een evenwichtige distributie zorgt.

Ten slotte zij het mij vergund nog een oogenblik stil te staan bij de vraag of er voor de Circulatiebank termen aanwezig zijn om op de termijnmarkt in wissels in te grijpen. Dat deze vraag o.a. door de heer Posthumus Meyjes bevestigend wordt beantwoord, behoeft ons niet te verwonderen.

Hij toch is, blijkens hetgeen boven werd aangehaald, van meening, dat door het ontstaan van een termijnmarkt in wissels de Circulatiebank haar macht over de wisselkoersen goeddeels heeft verloren. En het is, zijn gedachtengang volgend, dan ook volkomen logisch, dat hij tot de conclusie komt, dat een ingrijpen van de Circulatiebank op de termijnmarkt wenschelijk is. Z.i. zou de Circulatiebank als bijv. het termijnpond agio doet, termijnponden dienen te verkoopen en ten einde zelf geen risico te loopen, contante ponden moeten kopen. Hierdoor zal het agio voor termijnponden inkrimpen en mede doordat de aankoop van contante ponden met een uitbreiding van de circulatie gepaard gaat — althans gepaard kan gaan — de rente in het eigen land dalen en hiermede de vermoedelijke oorzaak van het agio voor termijnponden worden teniet gedaan. Het doel van deze politiek is:

a. de contante koers en de termijnkoers zoo dicht mogelijk bij elkaar te houden, omdat, zooals de heer Posthumus Meyjes schrijft ¹⁾ een groot agio voor termijnponden voor den importeur nadeelig is;

b. de fluctuaties der wisselkoersen te beperken;

c. renteverskillen voor kort geld in de verschillende centra weg te werken.

Ik gevoel niet zeer veel voor een dergelijke interventie. Het moge waar zijn, dat zij die over eenigen

¹⁾ E.-S. B. 1924, blz. 626 e.v.

tijd in Engeland betalingen hebben te doen, nadeel ondervinden van den hooger koers van het termijnpond, maar het is mij niet duidelijk, waarom speciaal het belang van den importeur door de Circulatiebank moet worden bevorderd. Indien de termijnkoers kunstmatig omlaag wordt gedreven, ondervindt de exporteur hiervan weer nadeel, zoodat het bedrijfsleven in zijn geheel door een dergelijke actie toch niet wordt gebaat. Uit het feit, dat het termijnpond hooger noteert dan het contante pond, kan allermint worden geconcludeerd, dat de koers te hoog is; dit zou in het algemeen alleen dan kunnen worden bewoerd, indien de notering hooger is, dan op grond van de koopkrachtspareit is gerechtvaardigd. Nu ben ik er mij zeer wel van bewust, dat de wisselkoers practisch nooit overeenkomt met de koopkrachtspareit, die op zichzelf trouwens moeilijk zuiver kan worden bepaald, maar men mag m.i. wel aannemen, dat de deviatie bij den termijnkoers over het algemeen kleiner is dan bij den contanten koers, die veel sterker wordt beïnvloed door incidenteele kapitaalsverplaatsingen. Zoo hebben wij in de laatste twee jaren kunnen constateeren, dat bij de gestabiliseerde valuta's de curve der termijnnoteringen een gelijkmatiger verloop heeft dan die van de contante koersen, zoodat er uit dien hoofde al weinig reden is, om op de termijnmarkt te intervenieren. En gesteld, dat het mogelijk zou zijn door een dergelijk ingrijpen het termijncart te doen verdwijnen, dan zou dit waarschijnlijk alleen ten gevolge hebben dat de termijnkoers een even grillig verloop ging vertoonen als de contante koers en het is mij dan ook niet duidelijk op grond waarvan de heer Posthumus Meyjes meent te kunnen verwachten, dat de fluctuaties der wisselkoersen door een interventie op de termijnmarkt zullen worden beperkt.

Wat het derde door den heer Posthumus Meyjes genoemde voordeel aangaat, zij opgemerkt, dat de invloed, die het optreden van de Circulatiebank op de geldmarkt heeft, uitsluitend het gevolg is van de contante valuta-affaire en de termijntransactie dus achterwege kan blijven. Daar komt nog bij, dat ook de afwikkeling van de termijntransactie van de Circulatiebank t.z.t. gepaard zal gaan met een verandering op de geldmarkt (in het bedoelde geval n.l. een contractie) en het is zeer de vraag of het raadzaam is, dat de Circulatiebank zich te dien aanzien reeds van tevoren bindt.

Men vraagt zich trouwens af of het zulk een groot nadeel zou zijn indien de directe invloed van een discountwijziging op den stand der wisselkoersen door het bestaan van een termijnmarkt wat zou zijn verzwakt. Ik ben geneigd aan te nemen, dat slechts in sommige gevallen het doel van een discountwijziging is, een directen en oogenblikkelijken invloed uit te oefenen op den wisselkoers en met name dan, wanneer men goedafvloeiing wenscht te voorkomen. Boven werd reeds aangetoond hoe in deze gevallen, wanneer uiteraard de wisselkoersen tot op het gouduitvoerpunt zijn gestegen, de rentearbitrage niet door middel van „swaps” optreedt, maar vrijwel uitsluitend door een actie op de contante wisselmarkt en er dus ook harerzijds toe medewerkt om de wisselkoersen te doen dalen. Beweegt de koers zich in een meer „neutrale” zone, dan zou het niet anders dan toe te juichen zijn, dat een discountverhoging niet, zooals vroeger, ook in eerste instantie ten gevolge had, dat de wisselkoersen op de andere landen daalden. Het verder verwerderde doel van een discountverhoging is immers een contractie op de geldmarkt teweeg te brengen en door de prijsdaling in het binnenland, die hiervan het gevolg is, den export te stimuleeren. Door het stijgen van den koers van de eigen valuta wordt het effect van de prijsdaling echter gedeeltelijk teniet gedaan. Als dus door het optreden van de wisselarbitrage de invloed van een rentewijziging op den contanten wisselkoers geringer is dan vroeger — in hoeverre dit het

geval werd reeds besproken — dan is dit een verblijvend teeken en is er dus voor de Circulatiebank geen aanleiding om in te grijpen op de termijnmarkt.

Een andere kwestie is, of het voor de Circulatiebank, die op de contante wisselmarkt ingrijpt, niet gewenscht kan zijn, het koersrisico, dat zij hierbij loopt, uit te schakelen, door zich op termijn te dekken. De termijnaffaire zou dan dus secundair zijn, terwijl zij in het systeem van den heer Posthumus Meyjes primair is. Tegen een dergelijke actie op de termijnmarkt kan niemand bezwaren hebben, omdat hiervan geen storende invloeden op de geldmarkt zijn te verwachten, daar aangenomen kan worden, dat de Circulatiebank dan op het oogenblik, dat de termijnaffaire afloopt, deze contant zal indekken.

Toch geloof ik, dat de Circulatiebank deze geheele procedure gevoeglijk achterwege kan laten, omdat zij, om het populair uit te drukken, met hare wisseltransacties vrijwel steeds aan den goeden kant zit. Als zij wissels afgeeft, scheidt zij zelve de voorwaarden, die tot een hoogere waardeering van de eigen valuta leiden en als zij wissels koopt, maakt zij de geldmarkt ruimer en werkt er zoodoende toe mede om de wisselkoersen te doen stijgen.

Ik wil hiermede echter allermint te kennen geven, dat de circulatiebank zich in het geheel niet met den termijnhandel diende in te laten. Ik kan mij bijv. voorstellen, dat de Britsch-Indische regering en straks de nieuw op te richten Britsch-Indische Reserve Bank, die op gezette tijden voor het Gouvernement remises hebben te maken naar het moederland, het dienstig oordeelen hunne behoeften aan remisemateriaal niet uitsluitend op de contante wisselmarkt te dekken, maar als de gelegenheid zich voordoet, gedeeltelijk reeds bij voorbaat op de termijnmarkt. Het betreft hier echter transacties, die te eeniger tijd in ieder geval dienden te worden afgesloten en die ook niet gepaard gaan met een gelijktijdige interventie op de contante markt.

Ten slotte rest mij nog de beantwoording van de vraag, in het begin van dit artikel gesteld, of de termijnhandel in wissels, nu de gouden standaard in den eenen of anderen vorm bijkans overal weder is ingevoerd, weder zal verdwijnen. Ik meen dit te moeten betwijfelen. Ook de koersfluctuaties binnen de goudpunten zijn nog belangrijk genoeg om de risico's, die hieraan zijn verbonden, uit te schakelen. Voor het bedrijfsleven is het meer dan ooit noodzakelijk om zoo nauwkeurig mogelijk te kunnen calculeeren en de risico's, waar dit mogelijk is, te elimineeren. Dat de handel en de banken de koersrisico's soms zeer goed zelf kunnen dragen en dit reeds doen, ook in gevallen waarin men hieraan eenige jaren geleden niet zou hebben gedacht, is ons wel gebleken, maar het lijkt mij zeer onwaarschijnlijk, dat dit in zoo sterke mate zal gaan plaats vinden, dat de termijnhandel in wissels weer van het tooneel zal verdwijnen.

A. A. VAN SANDICK.

DE VRACHTENMARKT GEDURENDE DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 1927.

In tegenstelling met 1926 toonde de vrachtenmarkt gedurende het eerste semester 1927 over het geheel een vrij opgewekt beeld. Weliswaar ondergingen de vrachttijfers na het einde der Engelsche mijnwerkersstaking in November jl. een gevoelige verlaging — een verschijnsel, dat overigens geen verwondering kan wekken en veeleer beschouwd moet worden als een natuurlijke reactie op een door kunstmatige factoren onevenredig opgeschroefd vrachtenpeil — maar reeds spoedig ontwikkelde zich een levendige vraag naar ruimte voor graanvervoer van Zuid-Amerika, waardoor de vrachtenmarkt zich kon herstellen van de tijdelijke inzinking, al werd dan ook het „highwater mark” van de stakingsperiode niet bereikt. De vooruitzichten van zeer bevredigende oogsten in Zuid-

Amerika, Zuid-Afrika en Australië, gevoegd bij de ten gevolge der langdurige mijnwerkersstaking gedurende een aantal maanden verwaarloosde graanaanvoeren voor rekening der Europeesche consumptiecentra, waren oorzaak, dat reeds gedurende de eerste maand des jaars tal van bevrachtingen tot niet onbevredigende vrachtcijfers voornamelijk van Zuid-, doch — zij het in mindere mate — ook van Noord-Amerika tot stand kwamen. Reeds bij herhaling hebben wij gewezen op de groote en steeds toenemende beteekenis voor de vrachtenmarkt van de Laplata-afladingen. Steeds weder blijkt, hoe volkomen het aspect gewijzigd wordt door een actieve Laplata-markt, waardoor de overige aflaadcentra gedwongen worden eveneens hoogere vrachtcijfers te betalen, wil men erin slagen de noodige scheepsruimte te secureeren.

De betere tendens gedurende de eerste vijf maanden — Juni was helaas niet gunstig — moet dan ook uitsluitend worden toegeschreven aan de bevrachtingen, die op groote schaal van de Laplata-rivier tot stand kwamen. Zoo levendig en aanhoudend was de vraag naar scheepsruimte, dat het mogelijk was voor de grotere vrachtschepen van 8000 tons en daarboven vrachtcijfers te bedingen, die reeders de voorkeur deeden geven aan een ballastreis boven een uitgaande kolenlading naar Zuid-Amerika. Ook waren ditmaal — ongewoon verschijnsel — de op speculatie naar de Laplata-rivier gedirigerde schepen, die door reeders „spot-prompt” werden geloopt, in vele gevallen favoriet en konden deze de hoogste vrachten bedingen. In tegenstelling dus met vroegere jaren, toen bevrachters het vrachtenpeil bepaalden, was de Laplata-markt gedurende de eerste 5 maanden van het jaar een „reedersmarkt”; zij waren het die de lakens uitdeelden en van de beruchte „lame ducks”, d.w.z. de onbevrachte schepen op een voortdurend dalende markt, was ditmaal niets te bespeuren.

Ook van Australië en de Rijsthavens viel goede vraag naar ruimte op te merken, evenals voor het vervoer van kolen van Zuid-Afrika naar Singapore, Sabang etc. Maart-tonnage voor rijstvervoer van Burma naar Europa kon 34/3 per ton bedingen, West-Australië betaalde voor ruimte in dezelfde positie 45/-, terwijl voor kolen van Durban naar Sabang per Maart 12/3 per ton werd betaald. Van Cuba werd voor Maart-tonnage het hoge cijfer van 25/- per ton naar Antwerpen/Rotterdam betaald, terwijl de salpetervracht van Amerika's Westkust naar Alexandrië tot 36/3 per ton voor Maart/April kon stijgen.

Van de meer nabijgelegen havens dienen de Donau evenals de Zwarte Zee te worden vermeld. Eerstgenoemde betaalde voor Maart-ruimte naar het vasteland van Europa circa 18/- à 18/6, terwijl een aantal schepen van de Zwarte Zee op basis van 15/- à 15/6 plaatsing vond. Ook voor ertsvervoer van de Middellandsche Zee, zoo naar U.K./Continent als Noord-Amerika, bestond goede vraag naar ruimte. Uitgaande kolenvrachten van Wales naar Zuid-Amerika bewogen zich daarentegen bij voortdurend op een laag peil; naar de Middellandsche Zee en meer speciaal naar West-Italië was het vrachtenpeil gunstiger; naar Genua werd 11/ à 12/- betaald, naar Venetië 13/- etc.

Als symptoom der gunstiger stemming in de groote vrachtaart dient te worden gewezen op de in vergelijking met 1926 niet onaanzienlijk hoogere openingsvrachten van Montreal, t.w. 17 dollarcenten per 100 lbs. naar Hamburg/Bremen tegenover 13 cents het jaar tevoren. In April en gedurende de eerste helft der maand Mei ontwikkelde zich ook van Montreal levendige vraag naar ruimte en daar Laplata nog steeds bleef geven van groote activiteit, konden de vrachten scherp montereen; de hoogste vracht werd bedongen door het Duitsche stoomschip: „Konsul Carl Fischer”, nl. 22 dollarcenten per 100 lbs. voor een volle lading haver naar Hamburg.

Eind Mei toont de vrachtenmarkt teekenen van apathie; weet de vraag naar ruimte van Zuid-Amerika

zich aanvankelijk nog te handhaven, medio Juni houdt ook deze vrijwel op en wij zien thans een wisselwerking in tegenovergestelde richting, nl. allerwegen een vrij scherp terugloopen der vrachten bij gebrek aan vraag naar scheepsruimte. Kon voor Maart-aflading van Laplata gemakkelijk 30/- per ton bedongen worden, de waarde van Juni/Juli tonnage daalt in enkele weken tijds tot circa 19/- per ton, terwijl van Montreal weken lang geen enkele afdoening gemeld wordt. Suikervrachten van Cuba loopen tot 16/- per ton terug en de overige markten volgen de algemeene neêrwaartsche richting. Plots zien de vrachtaartrederijen zich weder voor de ongewoon geworden vraag gesteld, wat met de beschikbare ruimte aan te vangen. Is deze inzinking slechts te wijten aan een vroegd intreden der gebruikelijke seizoens-slachte of is men weder aan een keerpunt in de geschiedenis van het rederijbedrijf gekomen en moet men zich voorbereiden op een nieuwe „magere” periode?

Het voordeel van een eenigszins „verlaat” overzicht is, dat men zich niet behoeft te bezondigen aan even onvruchtbare als ondankbare profetie. Immers bracht Juli reeds een matig herstel, terwijl zich gedurende de laatste weken opnieuw een ruimer vraag naar scheepsruimte van Zuid-Amerika en Montreal heeft ontwikkeld, zij het dan ook tot vrachten, die het peil van April/Mei nog niet hebben bereikt.

Niettemin verdient van deze ruimere vraag — die zich tot de maanden September/October uitstrekt — in het voor de scheepvaart ongunstigste seizoen met erkentelijkheid melding te worden gemaakt.

Was het eerste semester over het geheel voor het rederijbedrijf niet ongunstig, de huidige tendens schijnt de hoop op een goed najaar te wettigen.

Toenemende vraag naar ruimte van Zuid-Amerika met op den achtergrond de Zuid-Afrikaansche maïs-exporteur die, beschikkend over een groot exportruplus, zich eveneens zal doen gelden en deze beiden concurreerend met de Gulf en Montreal, ziedaar een perspectief, dat den trampreeder een hart onder den riem moet steken. Moge deze hoopvolle verwachting gedurende de eerstvolgende maanden worden verwezenlijkt; waarlijk, de veelgeplaagde reeder, wiens motto de laatste jaren helaas moest zijn „sic vos non vobis” — zoo werkt gij maar niet voor Uzelf — verdient zulks ten volle.

C. VERMEY.

Rotterdam, Augustus 1927.

HET NEGEREN DER ECONOMISCHE WETTEN ALS OORZAAK VAN MALAISE.

Dr. W. L. Valk schrijft ons:

Omtrent de oorzaken der groote malaise tasten wij niet meer in het duister. Wij weten thans, dat wij te doen hebben met een ontredde van het economisch leven, die deels aan geheel andere oorzaken is toe te schrijven dan met soortgelijke verschijnselen van vroegere tijden het geval was.

Het kan niet ontkend worden, dat vele crisisoorzaken, die reeds dikwijls vroeger hun invloed hadden doen gelden, ook in de tijden, die onmiddellijk achter ons liggen, groote schade aangericht hebben. Oorzaken als het plotseling verdwijnen van de omstandigheden, die tijdens den oorlog zooveel groote winsten brachten en de daarop volgende onmacht van het op die verdwenen omstandigheden ingestelde productie-apparaat, om zich aan de veranderende vraag, waarvan de verschuivingsrichting vaak niet licht vast te stellen was, aan te passen; oorzaken als de treurige verschijnselen en schadelijke maatregelen van overheidswegen in vele landen, als de dwaze speculatie na den oorlog en nog vele andere, werkten te zamen en zijn op zichzelf meer dan voldoende, om een ongekend hevige crisis te verklaren.

Doch wat zij niet verklaren kunnen, is, dat de ontredde geen einde schijnt te nemen en een duurzaam en volledig herstel, dat onder normale om-

standigheden reeds lang verwacht had kunnen worden, nog steeds niet heeft plaats gevonden.

Onder de oorzaken, die bij de verklaring van dit zoo abnormaal gebeuren in de eerste plaats naar voren gebracht worden, zijn de protectionistische maatregelen der staten en het kunstmatig hoog niveau van vele inkomens de machtigste.

Beide hebben zij gemeen dat zij hun oorzaak vinden in een streven, om de omstandigheden, waarin bepaalde groepen van bevolking verkeerden, te verbeteren. Beide hebben zij tot verkeerde en ongewenschte gevolgen geleid, omdat bij hun verwerkelijking te weinig rekening is gehouden met de economische wetten.

Aan de protectionistische maatregelen der staten als oorzaak van malaise is thans veel aandacht besteed. En hoewel ik geenszins zou willen beweren, dat deze maatregelen slechts van geringen invloed zouden zijn op de heerschende toestanden, meen ik er voor te moeten waarschuwen, dat men al te groote verwachtingen zou gaan koesteren van het terzijde schuiven van deze belemmeringen, zelfs in het geval, dat een opruiming dezer wantoestanden op grootere schaal onmiddellijk in het zicht ware.

Immers, zoo deze ééne groep van oorzaken verdwenen was, zou de andere groep nog ten volle haar invloed doen gelden, en, hoewel een zekere ontspanning van den toestand met groote zekerheid na het uitwerken der bevrijdende maatregelen voorspeld zou kunnen worden, zou dit nog niet beteekenen, dat de wereld weer onmiddellijk zou kunnen opstijgen tot een welvaartspeil, dat bij een normale ontwikkeling der dingen op dat tijdstip verwacht had kunnen worden.

Dit tweede punt: de opdrijving van vele inkomens, is reeds verscheidene malen van wetenschappelijke zijde naar voren gebracht, doch de heerschende meeningen in praktische, ook wel in sommige wetenschappelijke kringen, gaan in andere richting, zoodat aan de waarschuwingen uit dezen hoofde stellig nog niet voldoende aandacht besteed is.

In zijn interessant en belangrijk artikel in de „Telegraaf" van 3 Juli 11. heeft Professor Gustav Cassel grooten nadruk op den ongunstigen invloed van den onnatuurlijk hoogen stand der loonen gelegd. Aan de opdrijving der andere inkomens hecht hij geringere beteekenis. Toch is ook deze in de afgelopen periode niet zonder belang geweest. De gemakkelijke en snelle winsten van den oorlogstijd en van de tijden onmiddellijk na den oorlog hadden vele kooplieden wel wat verwerd, wat betreft hun vrijheid, om de prijzen zoo te stellen, dat boven de vergoeding der kosten een belangrijk winstpercentage overbleef, en toen het getij verliep, is in vele gevallen wel een al te groote traagheid aan den dag gelegd bij het verzetten van de bakens. Desniettemin moet Professor Cassel's meening gedeeld worden, dat de inkomensopdrijving uit dezen hoofde de al te langdurige malaise niet kan verklaren. Immers, de slechte tijden hebben de ondernemers wel gedwongen, van het vaak te hooge voetstuk af te gaan en hun eischen te matigen.

Met de arbeiders is het eenigszins anders gesteld. De monopolistische macht der vakverenigingen en de ondersteuningsmaatregelen, waarmede men het euvel der werkloosheid trachtte te verzachten, hebben een element van onbuigzaamheid, van inelasticiteit in ons economisch leven gebracht, dat het herstel van een crisis tegenwoordig in hooge mate bemoeilijkt.

Wat gebeurde vroeger bij een dergelijke situatie? De werkloosheid werd voor de arbeiders aanleiding om elkander te onderbieden. Daardoor daalde dan automatisch het loon en werd dit terug gedrongen tot een lager, natuurlijker niveau, waarop algemeene werkzaamheid weder mogelijk bleek.

Het is een merkwaardig verschijnsel, dat juist in een tijd, dat de nood groot is, allerlei verbeteringen

van het levenspeil verwacht en zelfs geforceerd worden. Te verklaren is het echter zeer gemakkelijk. De geringe welvaart is oorzaak van een onbevredigdheid en deze geeft maar al te gemakkelijk aanleiding tot het stellen van hooge eischen. En het gebrek aan economisch inzicht, het misverstand omtrent den ingewikkelden samenhang der dingen op economisch gebied, ook bij diegenen, van wie een behoorlijke kennis der economie krachtens hun positie in het economisch leven verwacht mocht worden, is dan oorzaak, dat deze eischen ondersteund worden en vaak, al is het dikwijls alleen maar in schijn, geforceerd. Lukt dit, dan is een nieuwe schadelijke factor aan het werk gezet; een nieuwe vermindering van het welvaartspeil moet volgen en zoo geraakt men in een vicieuze cirkel, waarvan men zich niet licht kan bevrijden.

In vele kringen ontkent men, dat een loonsverhooging tot afzeterisis zou kunnen leiden. In een lezenswaardige brochure van Dr. O. Conrad, den secretaris van de Weenske Kamer van Koophandel¹⁾, wordt deze meening grondig onderzocht, en, naar mijn opvatting vernietigd. Deze schrijver wijst erop, dat, ook onder economen, wel de opvatting wordt gehuldigd, dat een loonsverhooging nooit een vermindering van koopkracht ten gevolge kan hebben. Immers, redeneert men dan, het geld, dat de arbeiders, van wie het loon verhoogd is, krijgen, is alleen in andere handen gekomen. Er heeft slechts een verschuiving van koopkracht plaats gevonden en er is dus geen reden, waarom de producten niet op denzelfden voet als vóór de loonsverhooging het geval was, afgezet kunnen worden.

Deze redeneering is echter onjuist en zonder veel moeite te weerleggen. Het noodzakelijk gevolg van een loonsverhooging is een verhooging der productiekosten in de bedrijven, waarin de loonsverhooging is doorgedreven. Indien de winst in deze bedrijven groot is, behoeft dit nog niet te beteekenen, dat ook de prijs van het product duurder wordt. Het kan zijn, dat de ondernemers met een geringere winst tevreden zijn en dan kan inderdaad het volume der productie onveranderd gehandhaafd worden. Indien echter het loon door de loonsverhooging op een onnatuurlijk hoog peil komt, zal de ondernemerswinst hierdoor beneden de normale grootte moeten dalen, en, indien zij wordt doorgedreven of gehandhaafd in een tijd, waarin de algemeene toestand van het economisch leven reeds slecht is, dan is een dergelijke offervardigheid van de zijde der ondernemers niet meer te verwachten. Velen zullen weliswaar, om hun kostbaar productieapparaat aan den gang te houden, nog lang, desnoods onder hun kostprijs willen verkoopen, maar het is duidelijk, dat ook hieraan grenzen gesteld zijn en dat deze toestand onhoudbaar wordt.

In het algemeen is dus een opdrijving der prijzen op den duur wel het gevolg van dergelijke verschijnselen. En nu is het merkwaardige, dat men vaak optimistisch is omtrent de gevolgen hiervan. Het schijnt toch meer dan duidelijk, dat opdrijving der prijzen vermindering van vraag naar de betreffende goederen ten gevolge heeft. Het duidelijkst komt dit aan, het licht bij den afzet van luxe-artikelen, die in den regel zeer zwaar getroffen worden door een verduurdering. Wanneer dus in een bedrijfstak, waarin luxe-artikelen geproduceerd worden, het loon boven het natuurlijk peil wordt opgedreven, zal hiervan een vermindering der werkgelegenheid in dezen bedrijfstak het noodzakelijk gevolg zijn.

Maar zelfs bij de productie der onmisbare artikelen, waarvan brood het klassieke voorbeeld is, zal een dergelijke loonsverhooging funeste gevolgen veroorzaken. Laten wij aannemen, dat zulk een loonsverhooging in het bakkersbedrijf geforceerd wordt en dat daardoor de prijs van het brood stijgt, zonder dat de

¹⁾ Dr. Otto Conrad: Absatzmangel und Arbeitslosigkeit, als Dauerzustand, Wien, 1926.

afzet ervan vermindert, wat ondertusschen nog geenszins onbetwistbaar is.

Nu zullen de broodverbruikers een grooter deel van hun inkomen moeten besteden voor het koopen van brood. Daardoor kunnen zij nu minder geld besteden voor het koopen van andere artikelen. Het geld, dat zij anders voor die doeleinden aangewend zouden hebben, is nu echter bij de arbeiders in het bakkersbedrijf terecht gekomen en het is nu waarschijnlijk, dat deze hun nieuwverkregeen koopkracht zullen gebruiken, om de dingen te koopen, die anders door de anderen gekocht zouden worden. Laten wij dit eenvoudigheidshalve aannemen. Dan schijnt het, oppervlakkig gezien, dat toch de geheele productie afgezet kan worden en dat dus werkloosheid geen gevolg van de loonopdriving behoeft te zijn.

Hierbij wordt echter één ding over het hoofd gezien, n.l. dat één der goederenprijzen hooger geworden is, en wel die van het brood. Wanneer nu vóór de loonsverhooging de som van alle individueele geldinkomens juist voldoende was, om de geheele productie van alle goederensoorten tegen de heerschende prijzen te koopen, kan dit nu niet meer het geval zijn. De in geld uitgedrukte koopkracht is weliswaar als geheel genomen gelijk gebleven, doch zij is niet meer voldoende om de geheele productie bij den nieuwen prijsstand te koopen. Waar wij aangenomen hebben, dat de afzet van het brood niet verminderde ondanks de prijsstijging van dat artikel, moet dus het onvermijdelijk gevolg zijn, dat de meerdere koopkracht, die nu naar het bakkersbedrijf vloeit, niet meer kan vloeien naar de andere bedrijven, zoodat in deze een afzetvermindering en dientengevolge een vermindering der werkgelegenheid optreedt. Zoo moeten dus de arbeiders in de andere bedrijfstakken boeten voor de geforceerde loonsverhooging in het bakkersbedrijf.

Het spreekt vanzelf, dat de gevolgen van een dergelijke loonopdriving in slechts één bedrijfstak niet zoo groot zijn. Wel zal het verschijnsel altijd zijn gevolgen doen gelden, doch deze kunnen in dat geval quantitatief gering zijn en in elk geval hebben de arbeiders in het betreffende bedrijf er een voordeel door, al is het ook ten koste van anderen. Wordt het verschijnsel der loonopdriving echter algemeen, dan kan het op de bovenomschreven wijze tot een algemeene werkloosheid leiden en gaat ook het voordeel, voor de arbeiders zelf verloren.

Indien de genoemde factoren in zoo hooge mate schuldig zijn aan den toestand van malaise, die nog niet als geëindigd beschouwd mag worden, dan is het duidelijk in welke richting het remedie gezocht moet worden.

Vooropgesteld moet worden, dat ook de verwijdering der economische barrières tusschen de staten een belangrijken invloed zal hebben en een volstreekte voorwaarde is voor algemeen herstel. Doch daarnaast zal een verlaging van de productiekosten dringend noodzakelijk zijn, en gezien het feit, dat de loonopdriving in zoo belangrijke mate oorzaak der malaise is, gezien ook het feit, dat het loon zulk een overwegend element in de productiekosten der meeste takken van productie is, zal dit in de eerste plaats een verbillijking der arbeidskosten moeten zijn.

Hierbij mag echter niet uit het oog verloren worden, dat de kosten van den arbeid niet alleen afhangen van het loon. Immers ook de *arbeidsduur* en de *arbeidsintensiteit* zijn in deze factoren van beteekenis en terecht heeft men er dikwijls op gewezen, dat goede arbeid niet duur is, ook al wordt zij hoog gehonoreerd. En het is een verheugend verschijnsel, dat men steeds in sterker mate het oog richt naar de Vereenigde Staten, waar het loon wel hoog is, doch de intensiteit der arbeidsprestatie en de genialiteit der bedrijfsorganisatie dit schijnbare nadeel compenseeren, zoodat de prijzen der producten kunnen dalen, terwijl het loon stijgt.

Het zou jammer zijn, indien de korte werkdag in deze ontwikkeling zou verdwijnen. Verhooging van de intensiteit van den arbeid, verhooging vooral van de werklust zouden evenzeer doeltreffend zijn. Toch is het niet uitgesloten, dat een *tijdelijke* verlenging van den werkdag, en een *tijdelijke* teruggang van het loon onvermijdelijk blijken.

Dit zou echter ten gevolge hebben, dat na verloop van eenigen tijd het welvaartspeil zou stijgen en de werkloosheid zou afnemen. Daarmede zou men den vicieuze cirkel, althans voorloopig, verlaten hebben en zou op den duur weder een basis gevonden zijn, waarop verkorting van den werktijd en stijging van het loon weder mogelijk zouden zijn. De pijnlijkheid van het offer valt natuurlijk niet te ontkennen. Echter, het zou erger voorkomen, den weg voor de toekomst effenen en het zou stellig in laatste instantie blijken te zijn een „recluer pour mieux sauter”!

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

ENGELAND OP WEG NAAR PROTECTIE?

De houding van de Engelsche regeering op de aanstaande diplomatieke conferentie.

Mr. F. W. Forge te Londen schrijft ons:

Toen ik bij gelegenheid van den terugkeer aan het bewind met een overstelpende meerderheid van de huidige conservatieve regeering een artikel in dit tijdschrift schreef, waagde ik te voorspellen, wat overigens waarschijnlijk genoeg was, dat ondanks de belofte bij de verkiezing gedaan om niet te zullen overgaan tot protectie de safeguarding of industries act, in de plaats daarvan, zoo volledig mogelijk zou worden uitgebuit. Dit is inderdaad het geval gebleken en de hoop, dat de commissies — die door het ministerie van nijverheid waren benoemd, om na te gaan of (nadat de zaak in eerste instantie was beslist), een invoerrecht al dan niet behoorde te worden ingevoerd — remmend zouden werken bij een al te lichtzinnige toepassing, is een volstreekte illusie gebleken.

Overeenkomstig de oorspronkelijke bedoelingen van de regeering, diende een industrie aan een heele reeks voorwaarden te voldoen alvorens zij kon hopen, dat concurreerende importgoederen aan een invoerrecht zouden worden onderworpen. In werkelijkheid echter hebben de regeering, het ministerie van nijverheid en de hierdoor benoemde commissies elkander in de kaart gespeeld en de meeste van deze bepalingen zóo ruim opgevat, dat feitelijk slechts één bepaling uit de geheele lijst der zoogenaamde voorschriften van kracht is geweest. Deze bepaling draagt de commissie op, te onderzoeken of de uitvaardiging van het invoerrecht ernstige nadeelen met zich mee zal brengen voor de werkgelegenheid in eenige industrie, die gebruik maakt, hetzij van de goederen waarvoor belasting overwogen wordt, hetzij van goederen van eenzelfde soort. Er valt op te merken, dat de verbruiker en de handelaar geen zeggenschap in de quaestie hebben, en dat het eenige criterium geweest is of eenige andere tak van Britsche nijverheid er al of niet een overeenkomstigen last door te dragen kreeg. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is natuurlijk de aanvraag van ijzer- en staalfabrikanten om bescherming en het verzet van de scheepsbouw- en machinijenijverheid. Eén aanvraag bij een commissie is reeds geweigerd, maar men zegt, dat een andere in voorbereiding is en alles samen genomen zijn ten minste 3 hangende aanvragen van beteekenis bekend. Het is waar, dat in het verleden de bescherming uitsluitend is toegepast op industrieën van betrekkelijk ondergeschikte beteekenis, doch de onvoldoende wijze, waarop het onderzoek gevoerd is en de volslagen onverschilligheid voor de belangen van den consument en den koopman zijn een duidelijke aanwijzing, dat de gezindheid van bepaalde leden van de regeering minstens even sterk protectionistisch is als men aanvankelijk vreesde en dat uitsluitend de angst om een algemeenen storm te verwekken haar

weerhoudt van het nemen van meer drastische maatregelen.

Er kan dunkt mij slechts weinig twijfel bestaan, dat dit het geval is bij de houding, die men heeft aangenomen tegenover de instructies in het oorspronkelijke witboek, welke de handelwijze van de commissies van het ministerie van nijverheid voorschrijven. Terwijl deze aanvankelijk werden beschouwd als absolute en bindende beperkingen, zijn zij sinds lang geworden tot voorschriften, die men kan opvolgen of verworpen, al naar de commissies goed achten. De oorspronkelijke tekst was zóó ruim, dat een dergelijke houding aangemoedigd werd en de regeering hielp een handje mee door meerderheidsrapporten te aanvaarden van uiterst kleine commissies, die in verschillende gevallen uit slechts 3 leden bestonden. Verder gaf de minister van nijverheid in meer dan één geval zelf een definitie van dubbelzinnige uitdrukkingen in de voorschriften en deed dit steeds ten gunste van een toepassing van bescherming. In deze omstandigheden zijn de beperkende bepalingen waardeloos geworden. Bijna iedere industrie werd van voldoende belang geoordeeld om bescherming te krijgen, en door verschillende opvattingen te aanvaarden voor de uitdrukking „abnormale invoer” bleek het gewoonlijk mogelijk aan te toonen, dat de Britsche nijverheid door een buitenlandsche werd verdrongen. De overige voorschriften handelen over toestanden in andere landen op grond waarvan het dezen — naar men veronderstelde — gemakkelijk zou vallen op oneerlijke wijze met den binnenlandschen producent te concurreren. Deze bepalingen vormen zulk een weefsel van dwaalbegrippen en spreken elkander zoo volkomen tegen, dat zij volkomen onbruikbaar zijn als handleiding voor wie ook maar en het valt niet te verwonderen, dat zij zijn uitgelegd op een wijze, die het beste met de opvattingen der betrokkenen overeenkwam.

Afgezien van het vraagstuk der safeguarding blijkt de houding van de regeering duidelijk uit het instandhouden in een weliswaar wat verzachten vorm van het Steffenson schema voor de beperking der rubber-exporten en uit den uiterst lauwen steun, dien zij heeft gegeven aan de aanbevelingen van de Economische Conferentie te Genève.

Intusschen zal haar meening weldra opnieuw getoetst worden, waarbij de betrokken ministers hun houding ten opzichte van het geheele vraagstuk der handelsbelemmeringen onvermijdelijk zullen hebben vast te stellen en wel scherper en duidelijker dan zij tot nog toe deden. Ik zinspeel natuurlijk op de diplomatieke conferentie, die in October zal worden gehouden en waarop men heeft voorgesteld het algemeene probleem van in- en uitvoerverboden en -beperkingen te bespreken. In een rede kort voor het reces noemde Sir Philip Cunliffe-Lister, na de aanbevelingen van de conferentie van Genève warm te hebben geprezen, de bijeenkomst in October een conferentie, die tot doel heeft beperkingen van den invoer te verbieden en gaf de verzekering, dat de Engelsche regeering bij die gelegenheid in de voorste gelederen van den strijd zou worden aangetroffen. Nu had ongeveer een half uur tevoren de staatssecretaris van Koloniën op dezelfde plaats en met den grootsten nadruk geweigerd een herziening op ingrijpende punten van het Steffenson schema te overwegen zoolang de bestaande omstandigheden voortduurden. Wat met „de bestaande omstandigheden” werd bedoeld kan men slechts gissen, maar waarschijnlijk bedoelt de heer Ammery, dat hij zijn best zal doen de rubberprijzen op het tegenwoordige niveau te houden zoolang een ernstige wanverhouding tusschen aanbod en vraag waarschijnlijk is.

Men ziet, dat het moeilijk valt deze twee verklaringen met elkander in overeenstemming te brengen en ik stel mij voor, dat het laatste woord over deze kwestie nog niet is gesproken. In ieder geval zal één van deze beide heeren zijn opvatting in de twee komende

maanden moeten wijzigen, want het schijnt onmogelijk de koloniale wetgeving met betrekking tot rubber in overeenstemming te brengen met de ontwerp-conventie, zooals die is opgesteld door de Economische commissie van den Volkenbond. Eenige uitzonderingen daargelaten, bepaalt artikel 1, dat iedere contracteerende staat binnen 6 maanden na dato alle bestaande in- en uitvoerverboden en -beperkingen zal opheffen en zich zal onthouden van het invoeren van nieuwe. Intusschen dient zij verder al dergelijke beperkingen indien eenigszins mogelijk te verminderen en geen nieuwe in te voeren. Onder deze uitzonderingen is geen enkel geval, dat slechts in de verte betrekking kan hebben op de beperking van de rubber-uitvoer. Evenmin is er iets te vinden in de opmerkingen van de verschillende regeeringen, over de oorspronkelijke ontwerp-conventie, hetwelk erop wijst, dat er naar hun meening op soortgelijke gronden een uitzondering kan worden gemaakt voor rubber of eenig ander product. De Engelsche regeering is gebonden de beperking in haar tegenwoordigen vorm te handhaven tot het einde van het loopende restrictiejaar op 1 November a.s., maar er schijnt geen geldige reden, waarom deze beperking daarna zal worden voortgezet. Wanneer na 6 jaren rubberplanters nog steeds niet in staat zijn hun eigen zaken zóó te drijven, dat zij het hoofd boven water houden, moet men er wel aan wanhopen, dat zij hier ooit toe zullen geraken. Productiebeperking is in bepaalde omstandigheden zonder twijfel verstandig en er schijnt geen reden waarom deze niet vrijwillig zou worden ingevoerd wanneer de producenten van meening waren, dat zij erbij zouden winnen. Zelfs viel er iets te zeggen voor bescherming der zwakkelingen gedurende de eerste, plotselinge prijsdaling. Doch een concern, dat na de achter ons liggende periode nog te zwak is om op eigen beenen te staan, was, zou men zoo zeggen, beter in stilte ten grond gegaan zonder anderen het leven zoo onbehoorlijk lastig te hebben gemaakt. Zeker valt het op de zoo juist genoemde gronden niet te rechtvaardigen, dat de goede uitslag van de October-conferentie in gevaar gebracht wordt, en dit te minder, waar dit land tegen de algemeene fout van dergelijke verboden bij anderen jaren lang gepredikt heeft. De vooruitzichten voor officieelen steun van Engelsche zijde is niet erg hoopvol. Het is echter duidelijk, dat zelfs in het kabinet een scherp verschil van meening over het geheele vraagstuk heerscht en het beste wat wij ervan kunnen hopen is, dat de liberaler gezinde geesten den doorslag zullen geven.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

Het gemiddelde peil van „tramp”-scheepsvrachten ging, volgens onze indexcijfers, gedurende Juli 4,63 pCt. achteruit, schrijft „The Economist”. Deze achteruitgang volgde op een terugslag van 4,37 in de vorige maand. Deze dalende beweging, die in overeenstemming met het normale seizoenverloop was, heeft tot resultaat gehad een indexcijfer over de maand Juli van 118,2, tegenover 110,41 in Juli 1925 en 120,70 in dezelfde maand van 1924. De bewegingen der verschillende groepen van het indexcijfer worden door de eerste tabel op de volgende pagina aangegeven.

De tweede tabel geeft de veranderingen weer, die gedurende de afgelopen maand in het indexcijfer van iedere groep en sub-groep hebben plaats gevonden, waarbij het cijfer 100 telkens het gemiddelde niveau gedurende de periode 1898—1913 voorstelt.

De belangrijkste verandering in de buitenlandsche vrachten voor kolen, gedurende deze maand was een sterke achteruitgang in den handel met de havens van de Middellandsche Zee, daar de hoeveelheid van de te verschepen lading beneden het peil van de beschikbare tonnemaat bleef. Met het oog op de terugreizen bleef het verkeer op de Europeesche wa-

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,2
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Juli 1926	110,9	116,2	134,4	119,8	98,8	124,6	117,5
Aug. „	111,6	127,8	133,7	119,6	100,9	151,3	124,2
„ „	114,7	127,8	145,8	96,0	100,9	151,3	122,8
Sept. „	113,7	140,3	144,3	121,7	104,1	154,9	129,8
„ „	121,1	110,3	167,1	100,2	104,1	167,9	131,8
Oct. „	128,1	214,6	175,1	141,7	144,4	170,9	162,5
„ „	197,6	214,6	228,6	140,3	144,4	170,9	182,7
Nov. „	130,5	224,4	174,3	158,0	161,8	181,6	171,8
„ „	212,3	224,4	227,1	172,9	161,8	181,6	192,7
December „	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Januari 1927	126,4	136,5	139,1	122,7	136,7	166,5	138,0
Februari „	125,0	132,6	140,1	130,4	145,2	168,2	140,2
Maart „	123,8	131,1	136,2	132,1	143,5	161,1	138,0
April „	118,9	133,0	133,0	124,4	128,9	137,1	129,2
Mei „	118,3	131,4	134,3	130,9	122,3	140,7	129,6
Juni „	114,0	118,1	121,6	126,2	121,4	142,4	124,0
Juli „	110,4	113,2	111,9	115,7	119,9	138,0	118,2

	Index-cijfer	+ of -
Golf van Biscaye; uitgaande vracht..	128,44	- 5,50
„ „ thuisvracht.....	138,71	+ 4,84
Middell. Zee; uitgaande vracht.....	112,62	- 20,78
„ „ thuisvracht.....	103,23	- 1,98
Noord-Amerika.....	113,20	- 4,87
Zuid-Amerika; uitgaande vracht....	98,46	+ 0,63
„ „ thuisvracht.....	125,39	- 20,07
Indië; uitgaande vracht.....	126,32	- 8,42
„ „ thuisvracht.....	105,22	- 12,53
Het verre Oosten, enz.....	119,91	- 1,48
Australië.....	137,98	- 4,45

teren zeer gering, maar wat de overzeesche markten betref, was de stemming rustig en vast op het lage peil, dat in het begin van de maand tot stand kwam na de sterke reactie in Juni. De handel op de Atlantische kust van Noord-Amerika was maar zeer gering, voorzoover het de scheepsvrachten voor „tramp“-ladingen betref, maar La Plata ging, in spijt van voorafgaande hooge charters, voort met het inschrijven op een groot aantal schepen. De verhouding van het indexcijfer tot het gemiddelde van 1913 vindt men in de volgende tabel, waarin het jaar 1926 is weggelaten in verband met de kolenstaking:

(1913 = 100)

Maand	1923	1924	1925	1927
Januari.....	114,05	117,11	114,49	118,59
Februari.....	112,73	123,78	115,96	120,54
Maart.....	115,23	122,09	106,63	118,58
April.....	115,45	117,22	104,24	111,06
Mei.....	114,55	114,27	98,23	111,41
Juni.....	106,82	108,62	91,74	106,54
Juli.....	103,39	103,75	94,90	101,61
Augustus.....	100,16	104,43	95,87	
September.....	103,04	110,50	98,19	
October.....	107,86	115,55	99,49	
November.....	111,21	112,76	102,23	
December.....	111,81	111,21	104,67	
Jaarl. gemiddeld.	106,69	113,44	102,22	

„Tramp“-vrachten staan gedurende de maand Juli op het laagste peil van het jaar, en met het oog op de thans gunstige vooruitzichten voor den Noord-Amerikaanschen graanoogst, is er reden om te hopen, dat een najaarshorstel van scheepsvrachten voor volle ladingen niet lang zal uitblijven, en dat dit, wanneer het

eenmaal intreedt, sterk geaccentueerd zal zijn. Men dient echter te bedenken, dat de vrachten gedurende dezen zomer op een peil hebben gestaan, dat — hoewel laag — uitsluitend hierdoor beter was dan in 1925 of in 1926, doordat een aanzienlijke hoeveelheid tonnage van de markt gehouden werd, zooals de groote toename gedurende het tweede kwartaal van het jaar van opgelegde Britsche schepen aanduidt.

ONTVANGEN:

Annuaire Général 1927. Parijs, 1927; Librairie Larousse.

Deze uitgave van de Librairie Larousse is een voortzetting van de van 1919—1926 verschenen „Annuaire Général de la France et de l'Étranger“. Zij verschildt echter van haar voorgangster, doordat zij ditmaal voor het eerst de verschillende landen van de wereld met gelijke uitvoerigheid behandelt, waarbij tevens gestreefd is naar het zoo zakelijk en onpartijdig mogelijk houden van den tekst.

Zij bevat in de eerste plaats een overzicht van internationale gegevens betreffende demographie, de producten van landbouw en industrie, geldwezen en wisselkoersen en het credit- en financiewezen van de voornaamste landen.

In de tweede plaats behandelt zij: Volkenbond, Internationaal Arbeidsbureau, internationale bureau's en instellingen, Internationaal Instituut voor Intellectuele Samenwerking, Internationaal Landbouwinstituut en Internationale Kamer van Koophandel.

In de derde plaats volgt een overzicht van de verschillende rijken van de wereld, alphabetisch gerangschikt en met een schat van gedetailleerde gegevens over staatsinstellingen en economisch leven.

Deze handige encyclopaedie, welke behalve een uitgebreid register, meer dan 1100 pagina's druk bevat, is verkrijgbaar bij Librairie Larousse, Rue Montparnasse, Parijs. De prijs bedraagt 75 Frs. voor Frankrijk en 80 Frs. en 83 Frs. voor het buitenland.

Het Toewijzings-vraagstuk, bijdrage tot verbetering van het stelsel van inschrijving en toewijzing op openbare emissies van fondsen, door X. Bancarius, Roermond, z.j.; J. J. Romen & Zonen.

Spoorwegpolitiek in Nederland, door Dr. W. A. F. Stokhuyzen. Roermond 1927; J. J. Romen & Zonen.

Aanvaringsrecht I; eene toelichting tot het binnen-aanvaringsreglement, door Mr. W. A. C. van Dam, Advocaat te Rotterdam. Tweede druk. Rotterdam 1927. D. Brouwer en Zn.

Begrooting en rekening van gemeentebedrijven, toegelicht in verband met de begrotings- en rekeningsvoorschriften 1924, door N. L. Reuvecamp, verificateur der gemeentefinanciën te Hilversum. Tweede herziene uitgaaf. Alphen a. d. Rijn, 1927, N. Samson.

Rapport over de mogelijkheid van Emigratie van Nederlandsche Landbouwers naar Zuid-Afrika, uitgebracht aan de Nederl. Zuid-Afrikaansche Vereeniging en de vereeniging Zuid-Afrikaansche Voorschotkas. Amsterdam; Swets en Zeitlinger.

MAANDCIJFERS.

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Juli 1927		Juli 1926	
	In millioenen	Aantal	In millioenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 15.3	19.874	f 14.2	19.667
Girobetalingen aan particulieren.....	„ 15.3	71.795	„ 21.5	78.579
Geldomzet.				
Ontvangsten.....	„ 4.3	6.662	„ 4.4	7.030
Betalingen.....	„ 8.-	30.968	„ 7.9	33.205
Part.rekeninghouders	„ 19.7 ¹	30.580 ²	„ 18.4 ¹	27.689 ²
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponeerd.....	„ 9.4	3.336 ²	„ 8.1	2.832 ²

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	{ Disc. Wissels. 3 1/2 3 Oct. '25	Zwits. Nat. Bk. 3 1/2 22 Oct. '25
	{ Bel. Binn. Eff. 4 1/2 3 Feb. '27	N. Bk. v. Denem. 5 2/4 Juni '26
	{ Vrsch. in R.C. 5 1/2 3 Feb. '27	Zweedsche Rbk 4 21 Apr. '27
Javasche Bank	... 4 14 Juli '26	Bank v. Noorw. 4 1/2 26 Oct. '26
Bank van Engeland	4 1/2 21 Apr. '27	Bk. v. Tsjecho-slowakije .. 5 8 Mrt. '27
Duitsche Rijksbank	6 10 Juni '27	N. Bk. v. O'rijk. 7 20 Juli '27
Bank v. Frankrijk	5 14 Apr. '27	N. Bk. v. Hong. 6 25 Aug. '26
Belgische Nat. Bk.	5 22 Juni '27	Bank v. Italië. 7 17 Juni '25
Fed. Res. Bank N.Y.	3 1/2 4 Aug. '27	Z.-Afr. Res. bnk 5 1/2
Bank van Spanje	.. 5 23 Mrt. '23	

OPEN MARKT.

	1927				1926	1925	1914
	13 Aug.	8/13 Aug.	1/6 Aug.	25/30 Juli			
Amsterdam Partic. disc.	3 1/2	3 1/2-3 1/2	3 1/2-3 1/2	3 1/2-3 1/2	2 7/16-9/16	3 1/2-3 1/4	3 1/2-3 1/8
Partic. disc. Prolong.	3 1/4	3 1/4	2 3/4-3 1/4	3-1 1/2	2 1/4-1 1/2	3-4	2 1/4-3 1/4
Londen Daggeld	3-1 1/2	3-5	3-5	3-5	3-4 1/2	3-4	1 3/4-2
Partic. disc.	4 1/2-3 1/2	4 1/2-3 1/2	4 1/2-3 1/2	4 1/2-3 1/2	4 1/4-1 1/2	4	2 1/4-3 1/4
Berlijn Daggeld	4 1/4-6	4 1/2-6 1/2	5 1/4-8 1/2	4-8 1/2	3 1/2-6	7-10	-
Partic. disc.	30-55 d...	5 3/4	5 3/4	5 7/8	5 7/8	4 5/8	7 3/4-7 1/8
56-90 d...	5 3/4	5 3/4	5 7/8	5 7/8	4 1/2	7 5/8-7 1/8	2 1/2-1 1/2
Waren-wechsel	5 7/8-6 1/8	5 7/8-6 1/8	6-1 1/2	6-1 1/2	5	8 7/8-9 1/2	-
New York Call money	3 1/4-4	3 1/4-4	3 1/4-4 1/4	3 1/2-4 1/4	4 1/2-5 1/4	4-1 1/2	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	3 1/4	3 1/4	3 1/4	3 1/2-5 1/8	3 1/2-3 1/4	3-1 1/4	-

1) Call money-koers van 12 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag. 2) Noteering van Donderdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York **)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
9 Aug. 1927	2.49 9/16	12.12 3/8	59.32	9.77 1/2	34.71 1/2	100
10 " 1927	2.49 9/16	12.13 1/8	59.27 1/2	9.78 1/2	34.72	100
11 " 1927	2.49 9/16	12.12 7/8	59.32	9.78	34.72	99 7/8
12 " 1927	2.49 9/16	12.12 7/8	59.32 1/2	9.78	34.73	100
13 " 1927	-	12.12 7/8	59.33	9.78	34.73	100
15 " 1927	2.49 9/16	12.13 1/8	59.32	9.78 1/2	34.73	100
Laagsted. w. 1)	2.49 7/16	12.12 1/2	59.24	9.77	34.70	99 5/8
Hoogste d. w. 1)	2.49 5/8	12.13 1/4	59.36	9.79	34.74	100 1/4
8 Aug. 1927	2.49 9/16	12.12 9/16	59.35	9.77 1/2	34.71 1/2	100
1 " 1927	2.49 9/16	12.11 3/8	59.34	9.77 1/2	34.70 1/2	100
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	48.—	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
9 Aug. 1927	48.09	35.15	7.40	1.55	13.58 1/2	42.11
10 " 1927	48.10	35.15	7.40	1.55	13.58 1/2	42.27 1/2
11 " 1927	48.10	35.15	7.39	1.55	13.58 1/2	42.27
12 " 1927	48.11	35.15	7.40 1/2	1.55	13.58	42.25
13 " 1927	48.11 1/2	35.15	7.40 1/2	1.55	-	-
15 " 1927	48.12	35.15	7.40	1.50	13.59	42.21 1/2
Laagsted. w. 1)	48.05	35.10	7.37	1.50	13.56	42.05
Hoogste d. w. 1)	48.13	35.20	7.41	1.60	13.62 1/2	42.45
8 Aug. 1927	48.03	35.15	7.40	1.52 1/2	13.58	42.15
1 " 1927	48.07	35.15	7.40	1.50	13.57	42.54
Muntpariteit	48.—	35.—	7.40	1.50	48.—	48.—

Data	Stockholm *)	Kopen-hagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Mon-treal 1)
9 Aug. 1927	66.95	66.85	64.50	6.30	106 1/2	2.49 1/8
10 " 1927	66.95	66.85	64.50	6.30	106 3/8	2.49 3/8
11 " 1927	66.95	66.85	64.50	6.29	106 1/2	2.49 3/8
12 " 1927	66.95	66.85	64.80	6.30	106 3/8	2.49 3/8
13 " 1927	66.95	66.85	64.80	6.30	106 3/8	2.49 3/8
15 " 1927	66.97 1/2	66.85	64.95	6.31	106 3/8	2.49 3/8
Laagsted. w. 1)	66.86	66.75	64.40	6.27	106 1/2	2.49
Hoogste d. w. 1)	67.—	66.87 1/2	64.97 1/2	6.31	106 3/4	2.49 3/8
8 Aug. 1927	66.90	66.85	64.50	6.29	106	2.49 1/4
1 " 1927	66.85	66.75	64.45	6.29	106	2.49 1/4
Muntpariteit	66.67	66.67	64.67	6.26 1/2	105 3/8	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.
 1) Particuliere opgave.
 2) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53 1/2 en 7.21 1/2.
 In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
9 Aug. 1927	4,86 1/8	3,92	23,77	40,08 1/4
10 " 1927	4,86 1/16	3,92	23,76	40,08
11 " 1927	4,86	3,91 7/8	23,77 1/2	40,07 1/2
12 " 1927	4,86	3,91 1/8	23,77 1/2	40,07 1/2
13 " 1927	4,86 1/16	3,92	23,77 1/2	40,07 1/2
15 " 1927	4,86 1/8	3,92	23,77 1/2	40,07
16 Aug. 1926	4,86	2,72 1/2	23,80	40,13
Muntpariteit	4,8667	19,30	23,81 1/2	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	30 Juli 1927	6 Aug. 1927	8/13 Aug. 1927 Laagste	13 Aug. 1927 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 7/16	97 9/16
Athene	Dr. p. £	371 1/2	370 1/2	369	375
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 3/8	1/10 3/8	1/10 5/8	1/10 1/2
Budapest ...	Pen. p. £	27.87 1/2	27.85	27.82	27.88
B. Aires 1) ..	d. p. \$	47 25/32	47 25/32	47 1/2	47 15/16
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 7/8	1/5 5/8	1/5 27/32	1/5 57/64
Constantin ..	Piast. p. £	955	967 1/2	950	990
Hongkong ..	Sh. p. \$	2/0 1/8	1/11 3/8	1/11 1/8	2/0
Kobe	Sh. p. yen	1/11 3/8	1/11 3/8	1/11 5/8	1/11 7/8
Lissabon 1) ..	d. per Esc.	215 1/2	215 1/2	217 1/2	215 1/2
Mexico	d. per \$	24	24	23	25
Montevideo 1)	d. per \$	49 1/2	49 1/8	48 7/8	49 3/4
Montreal 1) ..	\$ per £	4.86 1/8	4.86 1/2	4.86 3/8	4.86 3/4
R. d. Janeiro 1)	d. per Mil.	527 1/2	555 1/4	553 1/4	578
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/6 7/8	2/6 1/8	2/5	2/6 1/2
Singapore ...	id. p. \$	2/3 3/8	2/3 3/8	2/3 1/8	2/3 1/8
Valparaiso 2) ..	\$ p. £	39.82	39.81	39.80	39.82
Warschau ..	Zl. p. £	43 1/2	43 1/2	43	44

1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Londen 1)	N. York 2)	
8 Aug. 1927..	24 15/16	54 1/8
9 " 1927..	25	54 3/8
10 " 1927..	25 1/4	54 1/2
11 " 1927..	24 5/16	54 1/8
12 " 1927..	25 1/16	54 1/2
13 " 1927..	25 5/16	54 3/8
14 Aug. 1926..	28 1/16	62
20 Juli 1914..	24 1/16	54 1/8

GOUDPRIJS 3)

Londen	
8 Aug. 1927....	84/10 1/2
9 " 1927....	84/10 1/2
10 " 1927....	84/10 1/2
11 " 1927....	84/11 1/2
12 " 1927....	84/11 1/2
13 " 1927....	84/11 1/2
14 Aug. 1926....	84/11 1/2
20 Juli 1914....	84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	30 Juli 1927	6 Aug. 1927
Saldo bij de Nederlandsche Bank...	f 3.590.389,03	f 2.431.592,86
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 242.588,04	" 230.739,50
Voorshot op ult. Juni 1927 aan de gemeenten op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting.....	" 11.487.254,55	" 11.487.254,55
Voorshotten aan de koloniën.....	" 17.642.723,02	" 13.174.073,12
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven	" 127.145.154,97	" 124.036.932,99
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 6.500.000,—	—
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. 2).....	" 13.876.749,94	" 17.117.424,18
Id. op andere Staatsbedrijven 2).....	" 2.565.348,03	" 2.665.348,03

Verplichtingen.	30 Juli 1927	6 Aug. 1927
Voorshot door de Nederl. Bank	—	—
Schatkistbiljetten in omloop 1).....	f 58.722.000,—	f 58.722.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 29.580.000,—	" 21.870.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank ..	—	—
Zilverbons in omloop.....	" 11.895.290,—	" 11.783.202,50
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten 2) ..	—	—
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfonds 2) ..	" 2.776.974,74	" 6.217.191,44
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 2) ..	" 32.722.056,23	" 34.292.469,83
Id. aan andere Staatsbedrijven 2).....	" 980.000,—	" 980.000,—
Id. aan diverse instellingen 2).....	" 5.306.604,14	" 5.301.943,44

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.
 2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	6 Aug. 1927	13 Aug. 1927
Saldo bij 's Rijks kas	—	f 719.000,—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorshot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	f 3.262.000,—	—
Voorshot Javasche Bank aan N.-Indië	" 363.000,—	" 5.500.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 400.000,—	" 400.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 29.787.000,—	" 30.300.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds..	" 2.153.000,—	" 2.153.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarb. bank.	" 1.321.000,—	" 1.406.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 15 Augustus 1927.

Activa.		
Binnenl. Wis- (Hfdbk. f 126.251.108,84		
sels, Prom., Bijbnk. „ 11.791.594,36		
enz. in disc. Ag.sch. „ 15.279.887,85	f	153.322.591,05
Papier o. h. Buitenl. in disconto.		—
Idem eigen portef. f 128.973.837,—		
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „		128.973.837,—
Beleeningen (Hfdbk. f 45.033.087,81		
incl. vrsch. Bijbnk. „ 7.780.107,45		
in rek.-crt. Ag.sch. „ 73.843.950,72		
op onderp. f 126.657.145,98		
Op Effecten. f 119.156.245,98		
Op Goederen en Spec. „ 7.500.900,—		126.657.145,98
Voorschotten a. h. Rijk		—
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud f 68.060.575,—		
Muntmat., Goud .. „ 318.276.131,14		
f 386.336.706,14		
Munt, Zilver, enz. „ 28.335.256,75		
Muntmat., Zilver .. „ —		
		414.671.962,89
Belegging 1/5 kapitaal, reserves en pensioenfond.		23.671.700,52
Gebouwen en Meub. der Bank		5.000.000,—
Diverse rekeningen		33.200.596,16
	f	885.497.833,60
Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—
Reservefond.		7.027.840,39
Bijzondere reserve		8.000.000,—
Pensioenfond.		4.697.159,52
Bankbiljetten in omloop		794.695.800,—
Bankassignatiën in omloop		383.475,56
Rek.-Cour. f Het Rijk f 22.325.541,45		
saldo's: { Anderen „ 21.528.266,73		43.853.808,18
Diverse rekeningen		6.839.749,95
	f	885.497.833,60

Beschikbaar metaalsaldo f 246.427.860,14
 Op de basis van 1/2 metaaldekking. „ 78.641.243,39
 Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „ 1.232.139.300,—
 Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. Metaal-schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
15 Aug. '27	68.061	318.276	794.696	44.237	246.428	50
8 „ '27	68.053	318.276	804.356	40.625	245.011	50
1 „ '27	68.111	318.276	829.193	34.632	241.653	48
25 Juli '27	68.128	319.275	789.509	51.878	247.436	49
18 „ '27	68.235	333.571	797.202	57.144	258.844	50
11 „ '27	68.275	333.571	808.322	52.231	257.397	50
16 Aug. '26	64.064	356.290	815.933	55.605	273.132	51
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's		Schatkist-promessen rechtstreks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
	disconto's	disconto's				
15 Aug. 1927	153.323	—	—	126.657	128.974	33.201
8 „ 1927	161.165	—	—	128.790	126.726	31.436
1 „ 1927	175.506	—	—	131.380	127.040	32.394
25 Juli 1927	160.559	—	—	130.705	128.080	22.860
18 „ 1927	153.533	—	—	128.495	135.926	22.947
11 „ 1927	161.845	—	—	125.733	134.659	24.407
16 Aug. 1926	51.629	—	—	132.415	214.879	49.680
25 Juli 1914	67.947	14.300	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Op de basis van 1/2 metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
2 „ 1927..	1.031	1.589	515	935	440
25 Juni 1927..	1.030	1.414	583	940	463
18 „ 1927..	1.081	1.480	528	937	493
11 „ 1927..	1.030	1.468	514	949	532
10 Juli 1926..	1.052	1.558	748	860	423
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaalsaldo
13 Aug. 1927	202.800	—	329.000	55.000	125.820
6 „ 1927	205.100	—	327.000	54.300	128.340
30 Juli 1927	206.500	—	326.200	57.000	129.860
9 Juli 1927	148.846	23.974	321.494	63.753	132.294
2 „ 1927	184.878	24.219	316.975	59.637	134.316
25 Juni 1927	184.916	24.961	315.377	57.658	135.831
18 „ 1927	185.044	25.305	316.634	54.388	136.731
14 Aug. 1926	199.350	31.897	338.670	45.006	154.861
8 Aug. 1925	132.688	45.318	316.951	57.533	103.962
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ²⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
13 Aug. 1927	—	162.000	—	***	53
6 „ 1927	—	150.800	—	***	54
30 Juli 1927	—	148.900	—	***	54
9 Juli 1927	14.345	26.840	81.073	48.250	54
2 „ 1927	14.123	26.033	75.823	54.198	56
25 Juni 1927	14.536	22.667	70.995	56.434	56
18 „ 1927	14.242	20.387	68.536	56.305	57
14 Aug. 1926	11.884	24.067	62.120	57.856	60
8 Aug. 1925	17.837	33.662	79.290	61.967	48
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa. ²⁾ Basis 1/2 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
10 Aug. 1927	152.700	137.492	299.253	56.250	249.797
3 „ 1927	152.269	138.342	300.885	56.250	252.169
27 Juli 1927	151.805	137.958	298.469	56.250	248.817
20 „ 1927	151.809	137.361	296.487	56.250	246.809
13 „ 1927	151.068	137.585	297.263	56.250	247.720
6 „ 1927	151.074	138.258	300.037	56.250	250.626
11 Aug. 1926	153.868	141.321	294.177	56.250	243.595
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
3 „ '27	52.077	44.741	9.522	102.840	33.677	30
27 Juli '27	49.992	47.858	9.878	103.483	33.597	29 1/8
20 „ '27	49.867	48.610	12.629	101.979	34.197	29 1/8
13 „ '27	48.917	46.362	10.034	100.425	33.234	30 1/16
6 „ '27	47.547	61.488	19.205	104.377	32.567	26 1/16
11 Aug. '26	36.810	72.196	11.004	112.162	32.296	26 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buitenl. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen
11 Aug. '27	5.546	1.864	343	52	1.382	7	1.693
4 „ '27	5.546	1.864	343	57	2.384	7	1.653
28 Juli '27	5.546	1.865	343	55	1.759	6	1.623
21 „ '27	5.546	1.864	345	54	1.325	7	1.654
15 „ '27	5.547	1.864	345	52	1.617	10	1.653
12 Aug. '26	5.549	1.864	338	579	5.980	19	2.272
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. afd. Staat	Schatkistbil-jetten ²⁾	Diver-sen ³⁾	Circulatie	Rekg. Courant	
					Parti-culieren	Staat
11 Aug. '27	25.550	5.768	23.960	53.282	12.068	185
4 „ '27	25.800	5.754	23.853	53.694	12.094	2
28 Juli '27	25.650	5.749	24.551	52.756	12.629	534
21 „ '27	26.250	5.748	24.177	53.131	12.817	216
15 „ '27	26.550	5.746	23.460	53.490	12.523	174
12 Aug. '26	37.300	5.416	4.535	56.271	3.447	15
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wegens voorsch. v. d. Staat aan buitenl. regeering. ³⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in millioenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-entl. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Ander wissels en cheques	Beleeningen
7 Aug. 1927	1.805,1	62,0	191,0	2.357,3	29,5
30 Juli 1927	1.801,0	57,9	179,1	2.512,1	63,6
23 „ 1927	1.801,1	57,9	97,5	2.288,5	25,2
15 „ 1927	1.801,5	57,9	96,2	2.236,6	116,5
7 „ 1927	1.802,1	57,9	73,5	2.317,6	71,9
7 Aug. 1926	1.492,5	260,4	486,9	1.127,0	7,7
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
7 Aug. 1927	92,3	493,5	3.769,8	568,2	366,6
30 Juli 1927	92,3	470,7	3.928,2	553,3	364,7
23 „ 1927	92,4	507,9	3.383,1	814,1	372,4
15 „ 1927	93,0	530,0	3.518,3	746,4	360,2
7 „ 1927	93,1	491,7	3.676,5	587,9	328,1
7 Aug. 1926	89,5	721,3	2.971,7	600,5	120,2
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 7 Aug., 30, 23, 15, 7 Juli '27 7 Aug. '26, resp. 63; 36; 99; 83; 66; 201 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in millioenen Belgas.

Data 1927	Goud		Zilver ¹⁾	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. ald. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissel op het buitenl.						Schatkist	Partic.
11 Aug.	655	449	41	472	38	400	1.947	6	74
4 „	650	445	41	459	49	400	1.932	20	63
28 Juli	646	444	41	468	31	400	1.917	15	71
20 „	645	446	41	468	30	400	1.899	16	87
14 „	645	458	41	482	33	400	1.921	15	96

¹⁾ Aan de schatkist gecedeerd.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
27 Juli '27	3.023,5	1.700,0	157,3	398,1	169,4
20 „ '27	3.011,7	1.704,9	159,3	403,3	185,4
13 „ '27	3.012,7	1.674,7	158,2	426,2	193,2
6 „ '27	2.988,1	1.654,4	152,8	506,8	199,0
29 Juni '27	3.020,5	1.634,8	163,3	477,3	216,1
22 „ '27	3.028,3	1.663,2	165,5	438,7	183,2
28 Juli '26	2.850,9	1.486,1	148,3	521,4	211,2

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. ¹⁾	Algem. Dekking-perc. ²⁾
27 Juli '27	385,0	1.662,0	2.330,0	129,8	75,8	79,7
20 „ '27	385,8	1.676,4	2.346,3	129,8	74,9	78,8
13 „ '27	377,8	1.703,3	2.361,2	129,4	74,1	71,2
6 „ '27	374,5	1.751,1	2.340,9	129,4	73,0	76,8
29 Juni '27	376,4	1.702,7	2.399,0	129,4	73,6	77,6
22 „ '27	369,3	1.689,3	2.364,8	129,4	74,7	78,8
28 Juli '26	369,2	1.671,3	2.261,0	122,7	72,4	76,3

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in millioenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal Deposito's	Waarvan time deposits
20 Juli '27	662	14.492	5.986	1.704	19.524	6.188
13 „ '27	662	14.500	6.015	1.710	19.617	6.186
6 „ '27	663	14.683	6.046	1.692	18.697	6.201
29 Juni '27	668	14.718	6.050	1.751	19.755	6.212
22 „ '27	668	14.619	6.062	1.717	19.641	6.186
21 Juli '26	699	13.983	5.664	1.635	18.753	5.689

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 15 Augustus 1927.

De internationale markten hebben gedurende de achter ons liggende berichtsweek weinig bijzondere voorvallen te zien gegeven. De grootste aandacht is gevestigd gebleven op de geldmarkten, in verband met de gevolgen, welke de verlaging van het bankdisconto door — thans zes — Federal Reserve Banks in de Vereenigde Staten zou uitoefenen. Over het algemeen werd geconstateerd, dat de voornaamste centra van grootere geldruimte blijk hebben gegeven, hoewel dit niet steeds ten goede kon komen — gezien den tijd van het jaar — aan de omzetten ter beurze. O.a. is dit te Berlijn het geval geweest. Terwijl de geldmarkt ruimer is geworden, is de handel ingekrompen. Hoe eigenaardig bovendien de toestand op de Duitse geldmarkt is, wordt bewezen door de omstandigheid, dat de rentevergoeding op de staatsleening, welke in het begin van het jaar à 5 pCt. werd uitgegeven, met een percent is verhoogd. Op zich zelf heeft dit geen slechten indruk gemaakt, ondanks het ongewone van dezen maatregel. De verschillende aandelen hebben van een opgewekte stemming blijk gegeven, onder aanvoering van aandelen A.E.G., waaromtrent een nieuwe leening in het vooruitzicht is gesteld. Ook aandelen Farbenindustrie waren vast van toon, als gevolg van de perfect geworden overeenkomst met de Standard Oil of New Jersey.

De markt te Londen heeft geen bepaalde feiten naar voren gebracht. Men heeft het als een gunstig teeken beschouwd; dat de Bank van Engeland haar goudvoorraad eenigszins heeft kunnen aanvullen en de fondsenmarkt onderdond eenige ontspanning door de veronderstelling, dat een verhooging van het bankdisconto derhalve, voorloopig althans, niet noodzakelijk zal blijken te zijn.

Te Parijs is de markt gestemd door het vooruitzicht op een spoedig einde van de onderhandelingen met Duitschland betreffende een handelsverdrag. Men hoopt, dat in het bijzonder de Fransche landbouw hiervan de vruchten zal kunnen plukken.

De markt te New York is eenigszins onregelmatig geweest. Er waren verschillende factoren, welke een tegenwerkenden invloed hebben uitgeoefend. In de eerste plaats dient als zoodanig de politieke toestand te worden genoemd, welke — vooral voor zoover de candidaatsstelling voor de u.s. presidentsverkiezing betreft — niet duidelijk is. Vervolgens luiden de berichten uit de verschillende industriele centra nogal verdeeld, hetgeen overigens een normaal verschijnsel in dezen tijd van het jaar kan worden genoemd. Een gunstige omstandigheid vormde daarentegen de ruime houding van de geldmarkt.

Ten onzent is de stemming van de beurs over het algemeen opgewekt gebleven. Ook de beleggingsmarkt heeft hiervan blijk gegeven, in zoverre, dat vele koersen lichtelijk konden stijgen en dat de omzetten iets grooter zijn geworden. Vermoedelijk heeft deze ontwikkeling in verband gestaan met de geruchten omtrent conversie van uitstaande staatsleeningen, welke ter beurze hebben geconcludeerd. Overigens heeft ook de gemeente Amsterdam reeds een dergelijke conversieleening aangekondigd. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 106, 105%, 106½; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 100½/16, 100½, 100½/16; 4½ pCt. Ned.-Indië 1926: 98¼/16, 99¼/16, 98¼/16; 5 pCt. Brazilië 1903 £100: 82, 81½, 83½, 83; 5 pCt. Brazilië 1913 £20—100: 73¼, 72¼; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 105½, 105¼.

In verband hiermede is ook de afdeling voor bankaandelen opgewekt gebleven, althans voor zoover het de voornaamste inheemsche instellingen betreft. Ook de aandelen in Indische instellingen waren vast van toon, doch dit dient meer te worden beschouwd als een gevolg van de gunstige houding van de markten voor Indische producten. Amsterdamsche Bank: 173½, 173½, 174½; Holl. Bank voor Zuid-Amerika: 75½, 76¼, 76½; Incasso Bank: 126, 127, 126½, 127; Javasche Bank: 350, 345; Koloniale Bank: 284½, 288½, 292½, 290¼; Ned.-Ind. Handelsbank: 175½, 179, 185½; Ned. Handel Mij.: 175¼, 178¼, 179¼; R'damsche Bankverg.: 92½, 91½, 92½; Twentsche Bank: 145.

Aandelen in suikerondernemingen zijn bijv. sterk op den voorgrond getreden. De hervatting van de verkoopen door de V.J.S.P. heeft een gunstige uitwerking gehad. Ook de hooge maaicijfers, welke vele fabrieken hebben gepubliceerd, hebben ertoe bijgedragen, dat betere prijzen voor tal van aandelen werden besteed. Op den voorgrond hebben echter aandelen Handelsvereeniging „Amsterdam” gestaan, waarin ook de grootste omzetten plaats hebben gevonden. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 181, 184½, 186¼; Handelsvereeniging Amsterdam: 731½, 740¼, 756; Javasche Cultuur Mij.: 411¼, 418¼, 424; Krian: 232¼, 246½, 250½;

Maran Cultuur Mij.: 284½, 293¾, 293; Ned.-Ind. Suiker Unie: 286, 288¾, 291; Poerwordjo: 133¾, 135¾, 133; Sindanglaeet: 472, 480; Suiker Cultuur Mij.: 317¼, 321, 325, 324; Tjepper: 808, 810.

In aansluiting hieraan waren *rubberaandeelen* gevraagd. Wel verbeterde de prijs van het product niet al te sterk, doch het feit van de lichte opgaande beweging heeft blijkbaar reeds vertrouwen gewekt in de naaste toekomst. Men koestert ter beurze dan ook vrij algemeen de overtuiging, dat het ongewijzigde voortbestaan van het restrictieplan een goed uitwerking op de voorraden zal moeten uitoefenen. Opmerkelijke koersbewegingen hebben plaats gevonden in aandelen Kali Bakar, in verband met onbevestigde geruchten, dat de maatschappij zou worden overgenomen door buitenlandsche belanghebbenden. Amsterdam Rubber: 298¾, 308¾, 306¾, 308¾; Deli Batavia: 242½, 249½, 252, 254; Hessa Rubber: 432, 450, 457; Indische Rubber: 349, 356½, 359½; Java Caoutchouc: 218½, 221½, 218; Kali Telepak: 307, 315, 323, 319½; Kali Bakar: 333¾, 347½, 337; Kendeng Lemboe: 403, 410, 412; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 366, 362, 363½; Oost-Java Rubber: 358, 366½, 368½; R'dam Tapanoei: 156¾, 163¾, 164¾; Serbadjadi: 309, 322, 320, 322; Sumatra Caoutchouc: 301, 303, 307½; Tjiboeni Tjipongpok: 172, 178, 179½; Intercontinental Rubber: 125⁵/₁₆, 131¹/₁₆, 133¹/₁₆.

Tabaksaandeelen waren over het algemeen kalm, doch vast van toon. In het bijzonder zijn aandelen in Javaansche ondernemingen uit de markt genomen, o.a. aandelen Soekowono en Besoeki. Eendeels zijn deze aandelen, gedurende de rijzing, welke voor Sumatrasoorten plaats heeft gevonden, eenigszins verwaarloosd gebleven, anderdeels oordeelde men, dat de gunstige verwachtingen voor Sumatratabak ook op Javatabak hun uitwerking niet zouden missen. Arendsburg: 665, 665½, 670; Besoeki Tabak: 497, 505, 515; Deli Batavia: 528¾, 530, 534¾; Deli Mij.: 466¾, 471, 473¾; Oostkust: 253½, 255¾, 256¾; Senembah: 471, 475, 476¾; Soekowono: 365, 370, 379½; Temoeles Landbouw Mij.: 458, 466, 472.

De afdeling voor *petroleumaandeelen* heeft een teleurstellend verloop gehad. De berichten omtrent de nog steeds voortdurende overproductie in de Vereenigde Staten, te zamen met het sluiten van de overeenkomst omtrent synthetische benzine tusschen de I. G. Farbenindustrie en de Standard Oil of New Jersey hebben hier en daar minder gunstige toekomstbeschouwingen omtrent de Koninklijke Petroleum Maatschappij uitgelokt. Toch is het aanbod niet groot geworden en bleef het nadeelige koersverschil tot enkele percenten beperkt. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 326, 323¾, 320¾, 319¾; Kon. Petroleum Mij.: 346¾, 347¾, 344, 342¾; Perlak Petroleum: 66¾, 65¾; Peudawa: 145¹/₁₆, 12½, 13½; Marland Oil: 34¾, 36, 34¾.

Scheepvaartandeelen waren rustig bij weinig veranderde, doch over het algemeen vaste koersen. Holland-Amerika Lijn: 87, 88½, 85½, 86½; Java-China-Japan Lijn: 132½, 130, 132; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 102, 101, 100¾; Ned. Scheepvaart Unie: 188, 188¾, 190; Nievelt Goudriaan: 124¾, 123¾, 124¾; Stoomv. Mij. Nederland: 185, 191, 193¾.

Van *binnenlandsche industriële aandelen* waren kunstzijde-soorten vrij vast met een neiging tot verdere verbetering. Jurgens kon zich op het verhoogde peil goed handhaven, in verband met het einde van den concurrentiestrijd tusschen de groepen Jurgens en van den Bergh. In aandelen Philips is eenig aanbod ontstaan. Centrale Suiker Mij.: 119¾, 119¾; Hollandse Kunstzijde Ind.: 121¾, 123, 121¾; Jurgens: 181, 179¾, 181; Maekubee: 112¾, 113¾, 110¾; Ned. Kunstzijdefabriek: 352¾, 357¾, 361¾, 357; Philips Gloeilampenfabriek: 472¾, 476¾, 467; Zweedsche Lucifers Mij.: 285¾, 295, 294¾, 293¾, 296.

Mijnaandeelen waren stil en eerder iets lager, met uitzondering van aandelen Billiton en Singkep Tin Maatschappij. Billiton Ie Rubriek: 930, 933, 936, 943, 950; Boeton Mijnb. Mij.: 152¾, 153, 150¾; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 73¾, 74; Redjang Lebong: 168¾, 163¾, 161, 163¾; Singkep Tin Mij.: 491, 495, 491½, 487.

De *Amerikaansche markt* ondervond eenig aanbod in overeenstemming met het algemeene koersverloop in New York. Toch bleef het publiek geneigd tot aankoop, getuige het feit, dat op vele dagen sommige fondsen boven pariteit werden verhandeld. Anaconda Copper: 94¾, 96, 93½, 95; Studebaker: 52½, 54, 53; United States Steel Corp.: 133, 135¾, 132¾, 133; Atchison Topeca: 194¾, 192¾, 192¾; Baltimore & Ohio: 122½, 120½, 120¾; Erie: 60¾, 62¾, 60¾; Missouri Kansas & Texas: 47, 48, 46¾, 45¾; Southern Pacific: 122¹³/₁₆, 121⁹/₁₆, 121¹/₁₆; Union Pacific: 183¾, 186¾, 185¾; Wabash Railw.: 70¹/₃₂, 71, 69¹³/₁₆, 67¹/₃₂, 65¾.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN. 16 Augustus 1927.

Tarwe. Als gewoonlijk om dezen tijd, zijn de heerschende weersgesteldheden in de groote tarwe producerende landen van grooten invloed op de dagelijksche stemmingen. De in ons vorig overzicht vermelde sensationele rijzingen op de tarwemarkten te Chicago en Winnipeg op 8 Augustus, werden veroorzaakt door berichten over sterke nachtvorsten in de Canadeesche prairieprovincies. Den volgenden dag werd gemeld, dat de koude niet veel te beteekenen had gehad en er werd twijfel geopperd ten aanzien van enige veroorzaakte schade, doch een flauwere markt had dit niet ten gevolge. Den 15den Augustus is de officieele raming van den Canadeeschen oogst verschenen. Deze noemt een opbrengst van ruim 357 millioen bushels, hetgeen een vermeerdering is van 32 millioen ten opzichte van de begin Juli raming. Ofschoon de tweede raming er dus optimistischer uitziet dan de eerste, heeft deze toch geen flauwere stemming kunnen teweegbrengen. De op 8 Augustus gemaakte rijzing bleef vrijwel ten volle gehandhaafd, niettegenstaande de officieele schatting van de winter- en zomertarwe in de U. S. een vrijwel onveranderd totaalcijfer aangeeft. De schatting van de wintertarwe in de Staten is weliswaar lager dan de vorige maal, doch deze vermindering wordt geheel teniet gedaan door de hogere raming van de zomertarwe. In Europa werden de sensationele berichten en koersstijgingen vrijwel sceptisch beschouwd. Vooral in Duitschland, alwaar de vooruitzichten op de tarweoogsten van eigen bodem er gunstig voorstaan, bleef men onder de Amerikaansche haussberichten onverschillig. Ook hier te lande, alsmede in Engeland, bleef de handel in tarwe sleepende. Over het geheel genomen is men in Europa ten opzichte van een prijsstijging in tarwe wantrouwend gestemd, wijl de totale opbrengsten van broodgraan op het Noordelijk Halfrond grooter beloven te worden dan verleden jaar. Onnoodig is het echter te zeggen, dat eenige zekerheid daaromtrent natuurlijk niet bestaat. De Canadeesche oogst bevindt zich nog steeds in een kritiek stadium, doch behalve dit, kan van enige zekerheid omtrent de tarweoogsten in West-Europa ook nog niet gesproken worden.

Gedurende de laatste dagen is de weersgesteldheid in West-Europa niet gunstig voor het binnenhalen der tarwe, en indien dit ongunstig weder mocht aanhouden, worden wellicht vele verwachtingen den bodem ingeslagen. Opmerkelijk is, dat zowel Chicago als Winnipeg op 15 Augustus weer zeer vaste koersen meldden, hetgeen zeer zeker aan het slechte weer, hetwelk hier, in Engeland en Noord-Duitschland heerscht, geweten kan worden. In Zuid-Oost Europa schijnt men van goede tarweoogsten verzekerd te zijn. Het aanbod uit Roemenië is, zoo niet overvloedig, dan toch vrij regelmatig, en wel tot prijzen, welke gunstig tegen de Amerikaansche offerten afsteken. De kwaliteit der Donautarwe is dit jaar zeer goed, te oordeelen naar aanbiedingen, waarbij tot 80/81 KG. naturagewicht gearandeerd wordt. Hier te lande kwamen reeds eenige afdoeningen in Donautarwe tot stand. Uit Argentinië luiden de weerberichten voor den nieuwen tarweoogst overdeeld gunstig.

Rogge. Volgens de laatste officieele raming, belooft de roggeoogst in de Vereenigde Staten een groote opbrengst. Verleden jaar was het eindresultaat 40 millioen bushels. Ditmaal wordt een opbrengst van 62 millioen geraamd, een vooruitgang dus van ruim 50 pCt. De stemming te Chicago was op 8 Augustus voor rogge eveneens zeer vast, in hoofdzaak onder den invloed van tarwe, doch in den loop der week brokkelden de koersen weer danig af. De vraag uit Europa is zeer klein, hetgeen geen verwondering wekt, daar hier en in de ons omringende landen het oogsten van rogge op eigen bodem in vollen gang is. Uit Noord-Duitschland wordt regelmatig rogge op September-aflading aangeboden, doch de afdoeningen bewegen zich nog binnen zeer beperkte grenzen.

Maïs bleef in Argentinië bij voortdurende vast gestemd. Men is daar te lande zich er van bewust, dat Argentinië het eenige land ter wereld is, hetwelk maïs heeft te verkoopen. Ten gevolge van de slechte vooruitzichten van den maïsogst in Noord-Amerika, verwachten de Argentijnen bovendien, dat dit land vroeg of laat genoodzaakt zal zijn, maïs uit Argentinië te importeerden. Indien dit inderdaad werkelijkheid mocht worden, dan is het niet onwaarschijnlijk, dat maïs eerder duurder dan goedkoper wordt. Een tweede factor voor de vaste houding der maïsmarkt zijn de zeer slechte berichten, welke uit de Balkanlanden komen. Naar het heet, zal Roemenië dit jaar nauwelijks maïs voor export over hebben, terwijl men in Jugo-Slavië een

Noteeringen.							Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.			
Data	Chicago			Buenos Aires			Soorten	15 Aug. 1927	8 Aug. 1927	16 Aug. 1926
	Tarwe Sept.	Maïs Sept.	Haver Sept.	Tarwe Sept.	Maïs Sept.	Lijnzaad Sept.				
13 Aug. '27	141 1/8	112	48 1/8	12,45	7,20	15,90	Tarwe (Hardwinter II) ..1	14,85	14,75	15,—
6 " '27	137 1/8	109 3/8	47 3/8	12,10	7,—	15,85	Rogge (No. 2 Western) ..1	11,10	11,10	11,60
13 Aug. '26	135 3/8	82 3/8	39 3/8	13,35	6,80	17,75	Maïs (La Plata)2	176,—	179,—	171,—
13 Aug. '25	164 1/8	103 7/8	41 1/8	14,05	9,55	21,50	Gerst (48 lbs. malting) ..2	256,—	255,—	190,—
13 Aug. '24	128 3/8	115 3/8	50	14,95	9,80	23,40	Haver (Canada 3).....1	13,25	13,20	10,10
20 Juli '14	82	56 3/8	36 3/8	9,40	5,38	13,70	Lijnkoeken (Noord-Ameri- kà van La Plata-zaad) ..1	12,60	12,50	12,—
							Lijnzaad (La Plata)3	369,—	368,—	385,—

1) Per Juli. 2) Per Aug.

1) per 100 KG. 2) per 2000 KG. 3) per 1960 KG.

AANVOEREN in 'tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	7/13 Aug. 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	7/13 Aug. 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	1927	1926
Tarwe.....	31.276	1.252.335	975.439	251	39.252	7.731	1.291.587	983.170
Rogge.....	9.319	256.262	177.906	—	403	1.016	256.665	178.922
Boekweit.....	1.550	13.000	13.911	—	67	855	13.067	14.766
Maïs.....	22.097	867.886	571.365	4.609	124.629	70.321	992.515	641.686
Gerst.....	5.417	268.815	235.788	—	6.829	6.965	275.644	242.753
Haver.....	7.290	140.271	148.401	—	2.728	2.165	142.999	150.566
Lijnzaad.....	850	156.873	154.467	4.198	151.066	151.256	307.939	305.723
Lijnkoek.....	4.143	118.369	162.129	—	—	—	118.369	162.129
Tarwemeel.....	91	69.437	46.772	—	23.273	9.293	92.710	56.065
Andere meelsoorten....	—	7.614	9.496	—	—	—	7.614	9.496

minderde opbrengst van 50 pCt. verwacht. Geruchten van import van La Platamais in Roemenië hebben ook reeds de ronde gedaan. Onder invloed van al deze berichten, waren het vooral de speculanten in Engeland, welke hooge prijzen voor Platamais op najaarsafloading betaalden, welk voorbeeld hier te lande, alsook in België grief werd gevolgd. Intusschen is de toestand ten opzichte van spoedige maïs geheel anders. Grootte, zeer grootte wekelijksche verschepingen van Argentinië, waartegenover een verminderde consumptievraag in Europa zich deed gelden, als gevolg van het binnenkomen van eigen oogsten, hebben een belangrijke dispariteit voor spoedige maïs doen ontstaan. Hier te lande hebben zich dientengevolge reeds eenige voorraden gevormd, wijl de houders geen lust hadden zich van hun bezit onder remplaceeringsprijs te ontdoen. In Engeland deed zich hetzelfde verschijnsel voor, zij het dan dat de toestand, zooals die hier en in Hamburg bestaat, zich daar eerst later voordeed. Grootte aanzeggingen op Augustus hebben bijv. de markt te Londen hevig gedrukt, zoodat ook daar een dispariteit is ontstaan. Een herstel in de verhoudingen is eerst dan mogelijk, indien de wekelijksche verschepingen van Argentinië sterk inkrimpen. De vorige week werd 197.000 tons afgeladen, hetgeen een beduidende vermindering ten opzichte der laatste 6 à 8 weken, toen wekelijks ongeveer 250.000 tons werden afgeladen, aanwijst. Toch is een hoeveelheid van tegen de 200.000 tons nog zeer respectabel, vooral wanneer men de verminderde consumptievraag daar naast stelt.

Van de willige stemming in Engeland, kon ook Zuid-Afrika profiteren. Eenige ladingen No. 6 gele ronde, werden tot prijzen niets beneden die van La Plata aan de Engelsche markt geplaatst. Hier te lande bestond voor Afrikaansche maïs nog geen vraag. Het Amerikaansche Bureau-rapport schat de opbrengst van den nieuwen oogst op 2385 miljoen bushels, een vermeerdering dus van 111 miljoen. De markt te Chicago was voortdurend vast gestemd.

Gerst. De gerstmarkt was ook in de afgelopen week vast en de hooge prijzen van dit artikel blijven gehandhaafd. In Roemenië schijnt de oogst kwalitatief goed, doch kwantitatief minder goed uitgevallen te zijn. Blanco verkopers van najaarsafloading hebben door dekkingsaankopen een zeer willige stemming in het leven geroepen, welke steun vond in het absolute gebrek aan eerstehandsch aanbod. Rusland schijnt dit jaar, evenmin als verleden jaar, een rol als gerstleverancier te kunnen spelen. Uit Canada is het aanbod ruimer. Duitsland blijft regelmatig koper van spoedige gerst, welke met een belangrijke premie verhandeld wordt. Hier te lande kwamen regelmatig zaken in malting en Canadeesche gerst tot stand.

Haver. Van haver valt te vermelden, dat in Canada de stemming zeer vast is. De markt te Winnipeg meldde vooral in het begin der vorige week sterk stijgende noteeringen. In Europa is de vraag gering, in afwachting van het binnenkomen der binnenlandsche oogsten. Noord-Duitsche haver van den nieuwen oogst wordt regelmatig aangeboden, doch de omzetten zijn gering.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten waren de afgelopen week kalm gestemd.

In Amerika fluctueerden de noteeringen voor Spot Centrifugals en op de termijnmarkt slechts zeer weinig en gaven deze het volgend beeld te zien:

	Sp. C.	Aug.	Sept.	Dec.	Jan.	Mrt.
Slot voorafg. week	4.52	2.61	2.67	2.79	2.78	2.74
Opening verslagweek....	4.46	2.57	2.64	2.74	2.75	2.71
Slot verslagweek.....	4.46	2.59	2.65	2.75	2.77	2.73

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 51.000 tons, de versmeltingen 50.000 tons tegen 68.000 tons in 1926 en de voorraden 205.000 tons tegen 202.000 tons.

Voor ruwe suiker bleef de prijs om en bij 2.11/16 d.e. c. & fr. New York, basis Cuba; aan het einde der week vroegen houders 2 3/4 d.e. voor Cubasuiker, nadat ook eenige partijen naar Europa verkocht waren.

De Cuba-statistiek is als volgt:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Cubaansche productie 9 Aug.	4.508.620	4.884.658	5.082.867
Weekontv. afscheep havens..	40.637	49.742	44.834
Totaal sedert 1 Jan.—6 Aug.	3.577.609	4.002.229	4.455.739
Weekexport.....	102.715	76.404	46.355
Totale export sedert 1/1-6/8	2.659.522	2.833.236	3.847.235
Voorraad afscheep havens..	936.131	1.168.996	968.504
Voorraad Binnenland	822.967	799.915	531.114

In Londen konden de prijzen op de termijnmarkt verder aantrekken en waren de slotnoteeringen:

	Aug. 1927	Sh. 16/3	Maart 1928	Sh. 16/5 1/2
October " " "	14/11 1/2	Mei. " " "	16/8 1/2	
Dec. " " "	14/6 3/4			

De Board of Trade statistiek over Juli wordt met de volgende cijfers bekend gemaakt:

	Juli 1927	Juli 1926	Jan./Juli 1927	Jan./Juli 1926
	Tons	Tons	Tons	Tons
Import Ruwsuiker....	41.403	45.138	639.815	678.064
" Geraffineerd ..	23.366	63.570	309.254	406.736
Totaal	64.769	108.708	949.069	1.084.800
Voorraad in entrepôt	218.750	331.600	—	—
" " raffinaderij	67.450	54.100	—	—
" Binnl. biets.	500	100	—	—
Opbrengst raffinaderij	93.470	76.069	473.513	507.955
Totale export.....	12.718	3.799	44.746	54.601
Totaal binnenl. verbruik	151.427	155.742	896.409	963.145
Voorraad 30 Juni 1927	394.300	—	1926	468.050
" 31 Juli 1927	268.700	—	1926	385.800

Op Java brokkelden prijzen in de tweede hand van f 1/4 tot f 3/8 per 100 KG. af en waren de laatste noteeringen:

Superieur N. O. ready t. Sept. levering f 15,75 per 100 K.G.
 " " " Oct./Nov. " " 16,- " " "
 " " " Dec./Jan. " " 16,25 " " "
 No. 16. & /hooger ready " 15,- " " "

Het rendement van 146 fabrieken op 1 Augustus bedroeg bijna 16 pCt. meer dan op dat tijdstip verleden jaar.

Hier te lande was de markt ook deze week weinig geanimeerd en fluctueerden de noteringen op de termijnmarkt zoo goed als niet. Het slot was prijshoudend en wilden koopers volgende prijzen aanleggen:

Augustus f 18½, December f 17,5/8, Maart f 18,1/8

De omzet bedroeg ongeveer 3600 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 10 Augustus 1927.

De voornaamste gebeurtenis in de Amerikaansche katoenmarkt gedurende de afgelopen week, was de publicatie van het Bureau Rapport op jl. Maandag. De conditie, 69,50 pCt., was slechts een paar punten lager dan verleden jaar, doch in verband met de verminderde „acreage” van ca. 14 pCt. bedroeg de geschatte opbrengst slechts 13.492.000 balen. Dit was lager dan men algemeen verwacht had en had dan ook groote inkoopten ten gevolge. Noteeringen in New York stegen dan ook tot het toegestane maximum per dag van 200 punten en Liverpool ruim 100 punten. Gisteren waren ook beide markten weer hooger, hoewel Liverpool later weer iets van de stijging bij de opening verloor en hedenmorgen vast opende met 13—17 punten lager. Egyptische katoen is in sympathie met Amerikaansche eveneens duurder. De prijsstijging van Sakellaridis van ruim 2 d. per lb. is speciaal vermeldenswaard. De stijging in „Uppers” is niet zoo groot geweest. Het staat nog te bezien, of deze prijzen zich kunnen handhaven, doch op het oogenblik beperken zaken zich voornamelijk tot aanvullende orders en speculanten.

In de Amerikaansche garenmarkt is weinig te doen geweest. Hier en daar werden flinke partijen gekocht op jl. Maandag in verband met het op handen zijnde Bureau Rapport, doch schijnen de meeste koopers wel een afwachting houding te hebben aangenomen. De stijging van het ruwe materiaal heeft aan het koopen een einde gemaakt met uitzondering van enkele dringende partijen, welke noodig zijn om de fabrieken gaande te houden en het is voor spinners moeilijk hiervoor de volle prijsstijging te bedingen.

Het resultaat van de stemming van de Federation om de fabrieken in aansluiting met de vacantie nog een week te sluiten teneinde de productie hierdoor nog verder in te krimpen heeft geen succes gehad; slechts 70,40 pCt. waren er voor, 15,75 pCt. er tegen, terwijl de rest in het geheel niet antwoordde. Verscheidene leden van de Federatie, die hun productie reeds 50 pCt. hebben ingekrompen, zijn van meening, dat zij reeds genoeg doen. In Egyptische garens houdt de groote stijging van het ruwe materiaal zaken tegen en wij hooren slechts van enkele kleine partijtjes, die voor onmiddellijk verbruik benodigd zijn.

De machinates van speculanten in New York hebben zaken in de doekmarkt geheel tot stilstand gebracht en heeft het weinig doel toekomstmogelijkheden te bespreken bij de huidige hevige fluctuaties in het ruwe product. Koopers over de geheele wereld nemen een afwachting houding aan en er komen practisch geen zaken tot stand. Wij kunnen daarom thans nog niets definitiefs schrijven over de vooruitzichten in de doekmarkt en moeten wij eerst maar eens afwachten tot de katoenmarkt wat stabiel geworden is.

3 Aug. 10 Aug. Oost. koersen. 2 Aug. 9 Aug.

Liverpoolnoteringen. T.T. op Br.-Indië 1/5 2/7 1/5 2/7
 F.G.F. Sakellaridis 18,10 20,05 T.T. op Hongkong 1/11 2/3 1/11 2/3
 G.F. No. 1 Oomra.. 7,30 8,20 T.T. op Shanghai 2/6 2/5

KOFFIE.

Over de afgelopen week valt niet veel nieuws te berichten. De stemming bleef kalm en de prijzen liepen iets terug. Dit laatste was vooral het geval met Rio Koffie, waarvan de kost- en vracht-aanbiedingen op het oogenblik bijna 3/- lager zijn dan een week geleden. Van Santos daarentegen zakten de prijzen slechts een fractie in. Ook Nederlandsch-Indië was met Robusta nog iets gemakkelijker: Palembang Robusta wordt op het oogenblik ca. 1 ct. lager aangeboden dan verleden week, doch de prijs van Robusta W.I.B. f.a.q. was onveranderd à iets lager.

De afzet was ditmaal wederom zeer beperkt, zoowel van loco als van aflading.

Aan de termijnmarkt liepen de noteringen van het gemengd contract, onder den invloed van de houding der productielanden en in navolging van New-York, dooreen circa ¼ ct. terug, om daarna weder ¼ ct. te stijgen.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 76/- à 77/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 78/3 à 81/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 60/9 à 61/9.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Augustus-verscheping, 29½ ct., W.I.B. f.a.q. Robusta, Augustus-verscheping, 38 ct., alles per ½ KG., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 49 ct. per ½ KG. voor Superior Santos en 45 ct. voor Robusta.

De noteringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd contract basis Santos Good			
	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
16 Aug.	39½	37½	36½	35½	38½	36	34½	34½
9 "	39½	37½	36½	35½	39½	36½	35½	34½
2 "	39½	37½	36½	35½	38½	35½	34½	34½
26 Juli	39½	37½	36½	35½	39	36½	35½	34½

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
15 Aug.	\$ 12,60	\$ 11,75	\$ 11,45	\$ 11,22
8 "	" 12,92	" 11,97	" 11,65	" 11,40
1 "	" 12,52	" 11,75	" 11,45	" 11,27
25 Juli	" 12,38	" 11,84	" 11,57	" 11,37

Rotterdam, 16 Augustus 1927.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 7)	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 4)	
13 Aug. 1927	288.000	22.050	948.000	24.500	515/16
8 " 1927	266.000	23.150	897.000	24.500	509/64
1 " 1927	253.000	23.150	832.000	24.000	515/16
14 Aug. 1926	326.000	23.900	1.062.000	24.700	73/4

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgeloope week	Sedert 1 Juli	Afgeloope week	Sedert 1 Juli
13 Aug. 1927....	72.000	454.000	205.000	1.294.000
14 Aug. 1926....	106.000	597.000	152.000	1.022.000

1) In Reis.

THEE.

In de afgelopen week hervatte Londen wederom haar theeveilingen en opende de markt iets flauwer voor ordinaire soorten, doch vast voor betere kwaliteiten. De Java-theeveiling sloot echter in goede stemming met vaste prijzen voor alle soorten.

In Amsterdam was de markt vrij stil, hoewel nog enkele opgehouden partijen ex vorige veilingen tot afdoening konden komen.

De monsterlijst voor de veiling van 1 September a.s. omvat een aanbod van ca. 21.000 kisten Ned.-Indische Thee directe aanvoer.

De maandstaat over Juli van de Board of Trade voor thee in Engeland geeft aanvoeren te zien van 31.6 miljoen lbs., een hoeveelheid, die slechts iets kleiner is, dan die van de overeenkomstige maand van verleden jaar, waartegenover afleveringen staan van 39.8 miljoen lbs., welke afleveringen eveneens iets grooter zijn, dan die van verleden jaar. De voorraden in entrepôt zijn van 145 miljoen lbs. teruggeloope tot ruim 137 miljoen lbs. en staan thans ongeveer 11 miljoen lbs. lager dan een jaar geleden.

De thee-oogst voor Noordelijk Britsch-Indië tot ulto. Juli wordt officieel geraamd op 126¼ miljoen lbs., waartegenover 1926 tot het zelfde tijdstip een cijfer te zien gaf van 139 miljoen lbs.

STEENKOLEN.

De meerdere vraag, die wij in ons vorig overzicht bespraken, heeft zich verder doen gevoelen en de prijzen ver-

toon in de verschillende departementen wel eenige meerdere vastheid.

De producenten in Cardiff zijn geneigd groepsgewijze afspraken te maken om voor bepaalde kolen aan bepaalde prijzen vast te houden en alhoewel dit op den duur den loop der gebeurtenissen niet zal kunnen tegenhouden, zoo mag toch verwacht worden, dat een dergelijke beweging, op het goede tijdstip ingeluid, een element van vastheid in zich bergt.

In Amerika doet zich het ongelooflijke voor, dat de mijnen die nog werken, niet eens haar volle productie kunnen afzetten en tot beperkingen moeten overgaan, niettegenstaande de Unionist mijnen in staking liggen.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f	10.25
Durham Ongezeefde	"	11.—
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	"	13.—
Schotsche Gezeefde	"	10.—
Yorkshire Gewassen Doubles	"	12.75
Westfaalsche Veförder	"	13.90
" Vetstukken	"	15.75
" Smeenootjes	"	14.90
" Gasvlamföder	"	13.90
" Gietokes	"	16.50

alles per ton van 1000 KG., franco station Rotterdam/Amsterdam.

Westfaalsche bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 11.05.

Markt prijshoudend.

16 Augustus 1927.

IJZER.

De Continentale staalmarkt heeft sedert ons vorig overzicht eene enigszins vastere tendens gekregen, welke wordt toegeschreven aan de — zij het dan ook nog zeer langzame — voortgang op den weg naar de vorming van verkoop-syndicaten binnen het raam van het Internationale Ruwstaalkartel en de geruchten, dat de productiequota van het kartel voor het vierde kwartaal verminderd zullen worden.

De prijzen zijn iets gestegen.

Ook ruwijzer vertoont, na maanden van groote slapté, een iets stevigere houding.

Op de Engelsche markt is de toestand nog dezelfde. Weinig vraag in verband met de groote prijsverschillen ten opzichte van het Continent. De voorraden nemen toe, in verband waarmee de productie wordt verminderd.

Het Roheisenverband heeft het voornemen te kennen gegeven om o.a. den prijs van gietijzer No. 3 voor de komende maand te verlagen, in verband met lagere prijzen, door een buiten het Syndicaat staande fabriek gevraagd. De nieuwe prijzen zijn nog niet gepubliceerd.

	Notering in de week van		
	1/7 Aug. 1927	8/14 Aug. 1927	9/15 Aug. 1926
Ruwijzer.			
<i>f. o. b. Middlesborough</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Cleveland Foundry no. 1	72/6	72/6	93/-
" " " 3	70/-	70/-	90/6
" " " 4	69/-	69/-	89/6
Hematite East Coast mixed numbers	75/6	75/6	81/-
<i>Wagon départ Longwy (Lotharingen)</i>	Frs.	Frs.	Frs.
Moulage P. L. no. 3	460,—	460,—	600,—
Semi-phosphoreuse	495,—	495,—	670,—
<i>ab Werk Rheinl.-Westfalen</i>	Mk.	Mk.	Mk.
Giessereiroheisen no. 1	88.—	88.—	88.—
" " " 3	86.—	86.—	86.—
Hämätit " " " 3	93.50	93.50	93.50
<i>f. o. b. Antwerpen</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Gietijzer ruwijzer no. 3	60/-61/-	60/-61/-	69/-
Walsproducten.			
<i>f. o. b. Antwerpen (vrijbl.)</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Stafijzer	93-93/6	93/6-94	97/6-100
Plaatijzer 5 mM.	120/-	120-121	105-110
" 3 " "	124-125	124-125	115-120

VERKEERSWEZEN. VRACHTENMARKT.

De tendens van de Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt werd steeds vaster en de vrachten van de St. Lawrence vertoonden eenige stijging voor alle posities. De vracht van Montreal voor Augustusbooten is tot 13 cents per 100

lbs. zwaar graan naar Antwerpen of Rotterdam opgelopen. Voor begin September kan dezelfde vracht worden bedongen en met ligdagen. 18 September 14 cents is gedaan. Per begin October werd 15 cents betaald naar Antwerpen/Rotterdam, optie Hamburg/Bremen tegen 16 cents. Naar de Middellandsche Zee is een tweede helft September boot bevracht tegen 18½ cents zwaar graan terwijl voor October 19 cents is gedaan, optie Adriatische Zee tegen 20½ cents.

De suikermarkt van West-Indië bleef flauw gestemd en ofschoon de vraag naar tonnage iets beter was zijn de vrachten onveranderd gebleven. Van Cuba werd een 65/7200 tonner gedaan tegen 16/9 basis één haven U.K./Continent.

De vraag naar tonnage van de North Pacific was vast, doch ongedwongen. De vrachten zijn ook iets vaster geworden. Van Portland/Puget Sound/Vancouver is een 8100 tonner bevracht per laatste helft September tegen 32/- naar U.K./Continent, terwijl voor October 33/6 is bedongen, optie Middellandsche Zee 2/6 extra.

De markt van de La Plata bleef vast. De vrachten zijn verder opgelopen, zoowel voor prompte als latere posities. Een 5800 tonner per Augustus bedong 25/- naar U.K./Continent. Met 25 September cancelling is 24/6 gedaan terwijl voor 31 October cancelling 24/- is betaald, beide van boven La Plata havens. Een 6500 tonner werd gedaan per Augustus van Bahia Blanca tegen 22/- naar Antwerpen/Rotterdam.

De chilisaalpeter vrachtenmarkt bleef kalm. Voor zoover wilde booten betreft zijn bevrachters niet in staat met de hooge vrachten van de La Plata te concurreren. Naar ruimte voor partijen was iets meer vraag. Per Augustus/September zijn 2000 tons geboekt en per September 3000 tons naar Antwerpen, Rotterdam, Bremen, Hamburg tegen 27/6, terwijl voor een partij naar Liverpool direct 28/- gedaan is per November.

De Oostelijke afdelingen waren tamelijk levenloos, dooh de vrachten zijn vast door de geringe hoeveelheid beschikbare tonnage. Wladivostok was kalm. Per Augustus werden partijen boonen geboekt naar Rotterdam en/of Hamburg tegen 30/-, optie Aarhus, Kopenhagen, Stettin 32/- terwijl per Nov./Dec. en Dec./Jan. 33/9 is gedaan naar Rotterdam en/of Hamburg. Van Australië kwamen geen bevrachtingen tot stand. Van Britsch-Indië zijn de vrachten voor prompte tonnage iets vaster. Per September werd een boot bevracht van Karachi naar U.K./Continent op basis van 22/- op deadweight. Voor kernels van de Madras kust werd een 7000 tonner bevracht naar de Middellandsche Zee/Continent per Dec./Jan. tegen 32/6. Van Burmah is geen definitieve vraag naar tonnage. De Zuid-Afrikaansche graanvrachtenmarkt was iets levendiger. Er werd een zestal booten bevracht van de Kaapstad/Durban range naar U.K./Continent tegen 23/6 per September en October. Een 4300 tonner per einde Augustus kon de goede vracht van 25/6 bedingen.

De Donau was kalm. Naar Continent werd 15/9 betaald en 16/9 naar U.K. Een groote boot is gedaan van Constanza/Varna/Bourgas tegen 13/3 Continent. Van de Zwarte Zee werden 2 booten bevracht op basis van 12/- Continent met opties.

Van de Middellandsche Zee was de ertsbevrachting iets levendiger, speciaal naar het Continent. Port Breira/Rotterdam betaalde 4/6, Melilla/Rotterdam 4/9, Bona/Rotterdam 4/4½, Carthage/Glasgow 7/9, Almeria Pier/Rotterdam 5/3. Fosfaat was kalm. De vraag van de Golf van Biscaye is vast tegen onveranderde vrachten. Bilbao/Rotterdam betaalde 6/-, IJmuiden 6/3.

De kolenvrachten van Engeland waren vast en de markt was levendig. Van Zuid-Wales werd betaald: Rouaan 3/9, Lissabon 8/6, Piraeus 9/3, Colombo 15/-, Rio 11/9 en van de Oostkust: Kopenhagen 5/3, Rouaan 3/10½, Gibraltar 7/3, Genua 8/-, Buenos Aires 13/-.

RIJNVAART.

Week van 7 t/m. 13 Augustus 1927.

De aanvoeren van zeezijde, hoofdzakelijk erts en hout, waren zeer levendig. De scheepsruimte, welke in het begin der week tamelijk schaarsch was, nam geleidelijk toe, terwijl de vraag naar ruimte in het laatst der week verminderde. De vracht voor erts bedroeg 65 a 60 cents met ¼ en 75 a 70 cents met ½, lostijd. Naar den Bovenrijn betaalde men voor ruwe producten en hout gemiddeld resp. f 1,30 en f 1,40 per last met verkorten lostijd. Het sleeploon werd genoteerd volgens het 37½ en 35 c. tarief. De waterstand bleef gunstig.

In de Ruhrhavens bedroeg de vracht voor Exportkolen Mk: 1.— per ton exclusief sleeploon. Overigens bleef de algemeene toestand aldaar ongewijzigd.